

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 2, 4, 6, 6¹, 7, 11², 20, 30, 30², 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁵, 34⁶, 34⁷, 34⁸, 34¹², 34¹³, 34¹⁴, 34¹⁶, 34¹⁷, 34¹⁸, 34¹⁹, 34²⁰, 34²², 34²⁵, 34²⁶, 34²⁷, 34²⁸, 34³¹, 34³², 34³³, 34³⁴, 34³⁵, 34³⁶, 34³⁷, 35¹ STRAIPSNŲ IR AŠTUNTOJO⁹ SKIRSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ STRAIPSNŲ, ŠEŠTOJO SKIRSNIO, 5 PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 32¹ STRAIPSNIU IR ANTRUOJU² SKIRSNIU ĮSTATYMO NR. XIV-407 30 IR 33 STRAIPSNŲ PAKEITIMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAKUOČIŲ IR PAKUOČIŲ ATLIEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. IX-517 2, 6, 7, 7¹, 10 STRAIPSNŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 10¹ STRAIPSNIU ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKESČIO UŽ APLINKOS TERŠIMĄ ĮSTATYMO NR. VIII-1183 2, 4, 5, 6, 7, 9 STRAIPSNŲ, 3 IR 8 PRIEDŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 102 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 102¹ IR 102² STRAIPSNIAIS ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 250 IR 255 STRAIPSNŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 (toliau – ATĮ) 2, 4, 6, 6¹, 7, 11², 20, 30, 30², 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁵, 34⁶, 34⁷, 34⁸, 34¹², 34¹³, 34¹⁴, 34¹⁵, 34¹⁶, 34¹⁷, 34¹⁸, 34¹⁹, 34²⁰, 34²², 34²⁵, 34²⁶, 34²⁷, 34²⁸, 34³¹, 34³², 34³³, 34³⁴, 34³⁵, 34³⁶, 34³⁷, 35¹ straipsnių ir aštuntojo⁹ skirsnio pakeitimo įstatymo (toliau – ATĮ pakeitimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo Nr. VIII-787 1, 2, 3, 3¹, 3², 4, 7, 11¹, 12¹, 18², 22, 30, 32, 33, 34, 34¹, 34², 34³, 34⁴, 34⁷, 34⁸, 34¹⁵, 34¹⁸, 34²³, 34²⁵, 34²⁶, 34²⁸, 34³¹ straipsnių, šeštojo skirsnio, 5 priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 32¹ straipsniu ir antruoju² skirsniu įstatymo Nr. XIV-407 (toliau – ATĮ Nr. XIV-407) 30 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – ATĮ Nr. XIV-407 pakeitimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatymo Nr. IX-517 (toliau – PPATĮ) 2, 6, 7, 7¹, 10 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10¹ straipsniu įstatymo (toliau – PPATĮ pakeitimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 (toliau – MATĮ) 2, 4, 5, 6, 7, 9 straipsnių, 3 ir 8 priedų pakeitimo įstatymo (toliau – MATĮ pakeitimo įstatymo projektas), Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 (toliau – AAĮ) 102 straipsnio pakeitimo ir įstatymo papildymo 102¹ ir 102² straipsniais įstatymo (toliau – AAĮ pakeitimo įstatymo projektas) ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 250 ir 255 straipsnių pakeitimo įstatymo (toliau – ANK pakeitimo įstatymo projektas) projektai parengti, atsižvelgiant į poreikį mažinti administracinę naštą verslui vykdant atliekų tvarkymą, užtikrinant atliekų tvarkytojų kompetenciją, taip pat įmonių, organizacijų ir Aplinkos ministerijos specialistų identifikuotus teisinio reguliavimo, nustatančio reikalavimus gaminių (alyvos, transporto priemonių ir apmokestinamųjų gaminių (padangų, vidaus degimo variklių įsiurbiamo oro, tepalų ar degalų filtrų arba jų dalių ir komponentų, autotransporto priemonių amortizatorių), elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių) ir pakuočių atliekų tvarkymui, trūkumus ir (ar) netikslumus, sąlygojančius nepakankamai efektyviai veikiančią šių gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo sistemą:

1. Aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios institucijos neturi galimybių užtikrinti (taikyti sankcijas), kad ekonominę veiklą vykdančios ir neįregistravę savo veiklos asmenys taip pat dalyvautų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavime.

2. ATĮ 2 straipsnio 64 punkte pateikta sąvoka „Tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“ nėra teisingai suformuluota kai kuriose ATĮ nuostatose, susijusiomis su alyva, t. y. ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktuose, 34¹² straipsnio 2 dalyje, 34¹⁴ straipsnio 1 dalyje be žodžių „verslo tikslais“. Taip pat sąvoka „tiekimasis Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“ neapima alyvos, o ATĮ nuostatose, susijusiomis su alyva, yra nurodyta sąvoka „tiekimasis Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“, kuri neapibrėžta ATĮ.

3. ATĮ 7 straipsnio 1 dalyje nustatytas toks teisinis reguliavimas, kad reikalavimus dėl atliekų apskaitos vykdymo ir atliekų ataskaitų apie atliekų susidarymą ir tvarkymą teikimo nustato ne ataskaitas priimanti institucija ir Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos (toliau – GPAIS) tvarkytoja – Aplinkos apsaugos agentūra, o Aplinkos ministerija, nesudaro sąlygų operatyviai reaguoti į praktikoje iškilusį poreikį keisti ar tobulinti atliekų apskaitos vykdymo ir atliekų ataskaitų teikimo tvarką, užtikrinant tinkamą ir efektyvų GPAIS funkcionalumą.

4. PPATĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas toks teisinis reguliavimas, kad reikalavimus dėl pakuočių ir pakuočių atliekų apskaitos vykdymo ir ataskaitų teikimo nustato ne ataskaitas priimanti institucija ir GPAIS tvarkytoja – Aplinkos apsaugos agentūra, o Aplinkos ministerija, nesudaro sąlygų operatyviai reaguoti į praktikoje iškilusį poreikį keisti ar tobulinti pakuočių atliekų apskaitos ir atliekų ataskaitų teikimo tvarką, užtikrinant tinkamą ir efektyvų GPAIS funkcionalumą.

5. Nėra nustatyti minimalūs alyvos, padangų, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų bei autotransporto priemonių amortizatorių kiekiai, už kurių sunaudojimą savoms reikmėms nebūtų taikomos ATĮ nustatytos pareigos, kai tuo tarpu kitiems gaminiams nustatyti minimalūs kiekiai, t. y. sunaudojimas savoms reikmėms skirtų ne daugiau kaip 5 baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių vienetų įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją, pagaminimas Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus atleidžia nuo ATĮ nustatytų pareigų.

6. Nėra tikslinga alyvos gamintojams ir importuotojams bei transporto priemonių gamintojams registruotis GPAIS, jei jie šių gaminių netiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, t. y. vykdo tik eksportą arba tranzitą.

7. ATĮ pateiktas transporto priemonių importuotojo apibrėžimas („iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones“) nėra teisingas, nes neapima transporto priemones iš trečiųjų šalių į Lietuvą įvežančių ūkio subjektų, kuriuos apima transporto priemonių gamintojo apibrėžimas („gamina transporto priemones ar verslo tikslais jas importuoja į valstybę narę“).

8. ATĮ pateiktoje gamintojo sąvokoje transporto priemonių gamintojo apibrėžimas („gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę“) iš dalies dubliuojasi su ATĮ nustatytu transporto priemonių importuotojo apibrėžimu („iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones“). Taip pat pagal dabartinę sąvokos apibrėžimą galima suprasti, kad transporto priemonių gamintoju laikomas verslo subjektas, ir kuris gamina transporto priemones Lietuvoje, ir kuris gamina transporto priemones kitoje valstybėje.

9. ATĮ ir PPATĮ nėra aiškiai reglamentuota, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis sumokėjimas neįvykdžius apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduoties neatleidžia apmokestinamųjų gaminių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ ir PPATĮ nustatytų pareigų organizuoti apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo klausimais, tvarkyti apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas, sudaryti sutartis su regioniniais atliekų tvarkymo centrais (padangų atveju).

10. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą apmokestinamųjų gaminių gamintojas ar importuotojas tuo pačiu laikotarpiu negali dalies apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą pavesti vienai, dalies – kitai licencijuotai gamintojų ir importuotojų organizacijai (toliau – Organizacija), t. y. visų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimą galima pavesti tik vienai Organizacijai, o tai riboja Organizacijų konkurenciją ir apmokestinamųjų gaminių gamintojui ir importuotojui galimybę tuo pačiu metu pasirinkti ekonomiškai naudingiausią ir efektyviausią

atitinkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą organizuojančią Organizaciją. Taip pat dėl gamintojų ir importuotojų nuolatinio „migrovimo“ tarp Organizacijų sudėtinga Aplinkos apsaugos agentūrai apskaičiuoti teisingą rinkos dalį atliekų tvarkymo organizavimui, pagal esantį reglamentavimą susidaro galimybės dirbtinai sumažinti rinkos dalį.

11. Apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams, individualiai organizuojantiems apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą, nėra nustatyta, kiek lėšų turi skirti visuomenės švietimui ir informavimui apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais.

12. Ne visi individualiai padangų atliekų tvarkymą organizuojantys padangų gamintojai ir importuotojai vykdo pareigą sudaryti sutartis su visomis savivaldybėmis (arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą), t. y. regioniniais atliekų tvarkymo centrais, dėl padangų atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo (toliau – DGAS) aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo. DGAS aikštelėse surinktų padangų atliekų tvarkymo finansavimo našta tenka tik atsakingiems padangų gamintojams ir importuotojams. Esant individualiam apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo būdai, kai apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą organizuoja daug smulkių apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir importuotojų, sudėtinga užtikrinti veiksmingą kontrolę, kontrolė reikalauja didelių kontroliuojančios institucijos administracinių resursų. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis¹ 2021 m. padangų atliekų tvarkymo organizavimą individualiai buvo pasirinkę 32,96 proc. (35 įmonės), 2022 m. – 27,01 proc. (22 įmonės) visų padangų gamintojų ir importuotojų pagal užimamą padangų rinkos dalį, iš kurių sutarčių, pavyzdžiui, su Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centru 2021 m. nebuvo sudarę 37,71 proc. (23 įmonės iš 35)², 2022 m. 36,36 proc. (8 įmonės iš 22) padangų gamintojų ir (ar) importuotojų įmonių buvo sudariusios sutartis su kai kuriais regionų atliekų tvarkymo centrais, 63,64 proc. (14 įmonių iš 22) įmonių nebuvo sudarę sutarčių nei su vienu regionų atliekų tvarkymo centru³. 2022 m. apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimą individualiai buvo pasirinkę 18,41 proc. (65 įmonės iš 353)⁴ visų registruotų apmokestinamųjų gamintojų ir importuotojų.

13. ATĮ nustatyta prievolė padangų gamintojams ir importuotojams ar jų organizacijoms sudaryti sutartis su regioniniais atliekų tvarkymo centrais dėl padangų atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose DGAS aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo, t. y. ATĮ tokios pareigos nenumato regioniniams atliekų tvarkymo centrams, kurie turi galimybę siūlyti padangų gamintojams ir importuotojams arba jų organizacijoms nepalankias sutarties sąlygas.

14. ATĮ nėra nustatyta prievolė transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės nemokamai iš įmonių (klientų) priimti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių ir išimtų kitų naudotų dalių atliekas. Taip pat nėra prievolės priimti iš lengvųjų krovinių automobilių bei triračių motorinių transporto priemonių, išskyrus trirates motorines transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais, išimtas naudotų dalių atliekas.

15. ATĮ nėra prievolės padangų platintojui, nereikalaujant papildomai sumokėti, priimti mažesnę padangų atliekų vienetų skaičių lyginant su perkamų padangų vienetų skaičiumi, taip pat nėra prievolės priimti padangų atliekas vėliau nei įvyko naujų padangų pirkimas.

16. ATĮ nėra reglamentuota kokių transporto priemonių padangų atliekas ir kokį kiekį, kiek kartų per kalendorinius metus gyventojai gali nemokamai priduoti DGAS aikštelėse, todėl regionų DGAS aikštelių valdytojai, įvertinus tai, kad jie turi teisę surinkti tik buityje susidarančias padangų atliekas, savarankiškai nustato skirtingus nemokamai priimamų motociklų ir lengvųjų automobilių

¹ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/gamintoju-ir-importuotoju-uzimamos-rinkos-dalys/gamintoju-ir-importuotoju-bei-ju-organizaciju-uzimamos-padangu-rinkos-dalys>

² Apskaičiuota remiantis VŠĮ „Padangų importuotojų organizacija“ 2021 m. lapkričio 14 d. raštu pateikta informacija gauta iš Vilniaus regiono atliekų tvarkymo centro.

³ Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos 2022 m. gruodžio 6 d. raštas Nr. IS-43.

⁴ 2023 m. sausio 18 d. GPAIS duomenys..

padangų atliekų iš gyventojų kiekius (4-5 padangos vienam gyventojui per metus, 2022 m. DGAS aikštelėse iš gyventojų buvo surinkta apie 4 647 t lengvųjų automobilių padangų atliekų)⁵.

17. ATĮ nustatyta prievolė krovinių, autobusų, žemės ūkio, miško ūkio, pramonės, statybos paskirties, orlaivių padangų (toliau – stambios padangos) gamintojams ir importuotojams finansuoti DGAS aikštelėse surinktų lengvųjų automobilių, motociklų padangų atliekų tvarkymą ir aikštelių dalinį eksploatavimą, nors šiose aikštelėse stambių padangų atliekos surenkamos už atlygį, nes jos nesusidaro buityje.

18. ATĮ numatytų pareigų organizuoti, finansuoti padangų atliekų tvarkymą bei šviesti ir informuoti visuomenę padangų atliekų tvarkymo klausimais vykdyme nedalyvauja įmonės, kurios tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai padangas, įeinančias į kito gaminio sudėtį, t. y. tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai transporto priemones, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas (gamintojo atsakomybės principas taikomas tik M₁ klasės (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui), N₁ klasės (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė yra ne didesnė kaip 3,5 t) ir triračių motorinių transporto priemonių, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais, gamintojams ir importuotojams), komplektinius ratus (padangas sumontuotas ant ratlankių).

19. Stambių padangų gamintojams ir importuotojams yra didelė rizika, kad bus priversti mokėti mokestį už aplinkos teršimą neįvykdžius nustatytų užduočių, nes lengvųjų automobilių padangų atliekų yra perteklius, o stambių padangų (ypač krovinių, žemės ūkio) atliekų yra trūkumas. Dideli aplinkoje (miškuose, laukuose, miestų kiemuose) išmėtytų lengvųjų automobilių padangų atliekų kiekiai. Aplinkos apsaugos agentūros duomenimis⁶, Lietuvoje 2011 – 2019 surinkta mažiau padangų atliekų nei patiekta vidaus rinkai. Daugumoje Europos Sąjungos šalių padangų atliekų surenkama daugiau nei patiekta rinkai. Lietuvoje 2020 m. surinktas padangų atliekų kiekis (31,4 tūkst. tonų) nedaug viršijo vidaus rinkai patiektą kiekį (31,0 tūkst. tonų). Lietuvoje per 2011 – 2020 m. surinkta 27 026 t padangų atliekų mažiau nei pateikta padangų į rinką. Lietuvoje 2019 m. sutvarkyta 89 proc. (nesutvarkyt 3 367 t) vidaus rinkai tiekiamų padangų, 2020 m. – 96,5 proc. (nesutvarkyta 1 080 t). Šiai problemai spręsti pagal Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšų naudojimo 2021 metais priemonių plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. D1-314 „Dėl Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšų naudojimo 2021 metais priemonių plano patvirtinimo“, priemonę „Dotacijos naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“ šiuo metu finansuojamas padangų atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja (toliau – bešeimininkių padangų atliekos) tvarkymas. Pagal minėtą priemonę 38 savivaldybių administracijos iki 2021 m. gruodžio 31 d. pateikė paraiškas visai priemonėje numatytai 440 000,00 Eur sumai (iki 2023 m. lapkričio 15 d. planuojama sutvarkyti 4 000 t bešeimininkių padangų atliekų). Atsižvelgiant į AB „Kelių priežiūra“, vykdančios kelių priežiūros darbus, VĮ Valstybinių miškų urėdijos ir savivaldybių administracijų prašymus sudaryti galimybę gauti finansinę paramą jų surinktų bešeimininkių padangų atliekoms sutvarkyti 2022 m. liepos 28 d. patvirtinta nauja priemonė „Subsidijos ir dotacijos naudotų padangų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymui“, kurioje numatyta 300 000,00 Eur bešeimininkių padangų atliekoms sutvarkyti (iki 2024 m. lapkričio 15 d. planuojama sutvarkyti 1 363 t bešeimininkių padangų atliekų).

20. Nesudaromos sąlygos naudotų padangų restauravimo verslo plėtrai Lietuvoje, nes naudotų padangų restauruotojai nepagrįstai turi finansuoti padangų atliekų tvarkymo organizavimą. Galiojantis teisinis reguliavimas sudaro prielaidas padangų gamintojo ir importuotojo pareigų dubliavimuisi, kuris atsiranda tuo atveju, kai naudotų padangų restauruotojas restauruotas padangas patiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais ir jam atsiranda prievolė vykdyti tokias pat ATĮ nustatytas pareigas kaip naudotų padangų importuotojui, t. y. pareiga organizuoti padangos

⁵ Lietuvos regioninių atliekų tvarkymo centrų asociacijos 2022 m. gruodžio 6 d. raštas Nr. IS-43.

⁶ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-apskaita/atlieku-apskaitos-duomenys/naudoti-nebetinkamu-padangu-atliekos> ir https://aaa.lrv.lt/uploads/aaa/documents/files/Analize_2021.pdf

atliekos sutvarkymą atsiranda ne tik naudotos padangos importuotojui, bet ir tos pačios padangos restauruotojui. Aplinkos ministerijos duomenimis, Lietuvoje veikia 5 naudotas padangas restauruojančios įmonės, kurios 2022 m. Lietuvos rinkai patiekė 1 233 t. restauruotų padangų⁷, t. y. 4 proc. nuo visų Lietuvos rinkai pateiktų padangų kiekio.

21. Apmokestinamųjų gaminių importuotojai, kurie yra trečiųjų šalių įmonės, registruotos pridėtinės vertės mokesčio mokėtojomis per paskirtą Lietuvos Respublikoje fiskalinį agentą, neturi įgaliojimo atstovo apmokestinamųjų gaminių importuotojo atsakomybės įgyvendinimui Lietuvoje, todėl kontroliuojančios institucijos negali užtikrinti, kad tokios įmonės dalyvautų organizuojant apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą.

22. Alyvos atliekų surenkama mažai, nes alyvos atliekos naudojamos kaip krosnių kuro pakaitalas patalpoms šildyti, kitoms reikmėms ir nelegaliai, teršiant aplinką, deginama įrenginiuose, nepritaikytuose pavojingosioms atliekoms deginti. 2019 m. Lietuvos rinkai patiekta 21,9 tūkst. t alyvos, surinkta 6,3 tūkst. t alyvos atliekų⁸. Surinktų alyvos atliekų kiekis tesudaro apie 29 proc. viso rinkai pateikto alyvos kiekio. 23,1 proc. surinktos alyvos perdirbta, kita surinkta alyva išvežta į kitas šalis. 2014–2019 m. alyvos atliekų kiekis Lietuvoje išaugo nuo 4,1 iki 6,3 tūkst. t, t. y. 40 proc., arba vidutiniškai 8,6 proc. per metus.

23. Nenustatyta prievolė eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ENTP) ardytojams įvykdyti ir transporto priemonių gamintojams ir importuotojams užtikrinti įvykdymą kokybinių ENTP užduočių, nustatytų 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2000/53/EB](#) dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių 7 straipsnio 2 dalies b punkte (95 proc. pakartotinis naudojimas ir naudojimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį; 85 proc. pakartotinis naudojimas ir perdirbimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį). Transporto priemonių gamintojai ir importuotojai, jų organizacijos teikia finansavimą ne visoms 335⁹ ENTP ardymo įmonėms dėl neigiamą rinkos vertę turinčių ar neturinčių rinkos vertės transporto priemonių dalių tinkamo sutvarkymo, pavyzdžiui, 2022 m. Autogamintojų ir importuotojų asociacija sudarė sutartis su 7 ENTP ardymo įmonėmis, Gamintojų ir importuotojų asociacija sudarė sutartis su 86 ENTP ardymo įmonėmis.¹⁰ Dėl to sudaromos nevienodos verslo sąlygos ENTP ardymo įmonėms, yra didelė rizika, kad finansavimo negaunančios ENTP ardymo įmonės nuslepia tikruosius neigiamą rinkos vertę turinčių ar neturinčių rinkos vertės transporto priemonių dalių kiekius ir jomis atsikrato, išmesdami į aplinką arba komunalinių atliekų konteinerius. Nuo 2022 m. sausio 1 d. iki 2022 m. rugsėjo 5 d. buvo patikrintos 162 ENTP ardymo įmonės, iš kurių 49 ENTP ardymo įmonėse buvo nustatyti pažeidimai (62 proc. pažeidimų susiję su klaidingų duomenų ataskaitose apie atliekų susidarymą ar tvarkymą pateikimu)¹¹.

24. Prievolė vežėjams, kurie nereguliariai veža atliekas ir tai nėra profesinė (įprastinė) jų veikla, registruotis Atliekų tvarkytojų valstybiniame registre (toliau – ATVR) sukuria nepagrįstą administracinę naštą. Atkreiptinas dėmesys, kad 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2008/98/EB](#) dėl atliekų ir panaikinančios kai kurias direktyvas (toliau – Direktyva 2008/98) 26 straipsnio 1 dalies a) punkto nuostatos nurodo, kad „kompetentingos institucijos turėtų registrą, kuriame registruotų įstaigas ar įmones, kurių profesinė veikla yra atliekų surinkimas ar vežimas (angliškai *establishments or undertakings which collect or transport waste on a professional basis*)“¹². Direktyvoje 2008/98 dėl atliekų ir panaikinančioje kai kurias direktyvas nenurodyta kokia veikla gali būti laikoma profesine atliekų surinkimo ir vežimo veikla, todėl vadovaujantis valstybių narių praktika, pavyzdžiui, Vokietijoje nustatyta, kad registruotis turi daugiau nei 20 t nepavojingųjų atliekų ir (arba) daugiau nei 2 t pavojingųjų atliekų šalies viduje per kalendorinius metus vežantys

⁷ Trijų iš penkių įmonių pateikti duomenys.

⁸ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/atlieku-apskaita/atlieku-apskaitos-duomenys/alyvu-atliekos>

⁹ Aplinkos apsaugos agentūros 2022 m. liepos 3 d. el. paštu pateikti 2020 m. duomenys.

¹⁰ Aplinkos apsaugos agentūros 2022 m. rugsėjo 15 d. el. paštu pateikti 2022 m. duomenys.

¹¹ Aplinkos apsaugos departamento 2022 m. rugsėjo 22 d. el. paštu pateikti 2022 m. duomenys.

atliekų vežėjai, siūloma tai leisiančius pripažinti kriterijus nustatyti įgyvendinamajame teisės akte, šiuo atveju – Atliekų tvarkymo taisyklėse¹².

25. Įvertinta šalių narių patirtis (Estija, Rumunija, Slovakija, Vengrija) įgyvendinant 1999 m. balandžio 26 d. Europos Tarybos direktyvos [1999/31/EB](#) dėl atliekų sąvartynų ir 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2010/75/EB](#) dėl pramoninių išmetamųjų teršalų (taršos integruotos prevencijos ir kontrolės) nuostatas dėl sąvartynus eksploatuojančių ir atliekas deginančių įmonių specialistų kompetencijos užtikrinimo, sudarant galimybę minėtų atliekų tvarkytojų kompetenciją užtikrinti ne tik baigtais specializuotais atliekų tvarkytojų mokymais, bet ir turint nustatytą profesinį išsilavinimą. Atsižvelgiant į tai, ATĮ 11² straipsnyje nurodytiems atliekų tvarkytojams siūloma nustatyti, kad asmenims, turintiems į aplinkos ministro ir švietimo, mokslo ir sporto ministro tvirtinamą profesinių kvalifikacijų, kurias turintiems asmenims suteikta teisė eksploatuoti sąvartynus, surinkti, vežti, apdoroti pavojingąsias atliekas, deginti atliekas, sąrašą įtrauktą profesinę kvalifikaciją (toliau – profesinė kvalifikacija) nereikėtų papildomai išklausti atliekų tvarkymo specialistų mokymo kursus pagal aplinkos ministro patvirtintas Atliekų tvarkymo specialistų mokymo programas ir gauti jų žinias atitinkamoje atliekų tvarkymo srityje patvirtinantį pažymėjimą (toliau – Pažymėjimas). Tokiai profesinei kvalifikacijai galima būtų priskirti, pavyzdžiui, aplinkos apsaugos ar aplinkos inžinerijos programų išsilavinimą. Atsižvelgiant į Danijos praktiką, šio straipsnio pakeitimais siūloma nustatyti, kad Pažymėjimą turintys asmenys kompetenciją tobulintų ne rečiau kaip kas 5 metus (šiuo metu nustatyti 3 metai).

26. ATĮ 20 straipsnyje nėra nustatytos Aplinkos ministerijos funkcijos reglamentuoti ir administruoti laikinąjį atliekų laikymą. Pažymėtina, kad laikinasis atliekų laikymas, taip kaip jis apibrėžtas ATĮ 2 straipsnio 45 dalyje, nėra viena iš atliekų tvarkymo veiklų. Toks funkcijų išplėtimas sudarytų prielaidas Aplinkos ministerijai užtikrinti efektyvų laikinojo atliekų laikymo reglamentavimą ir kontrolę.

27. Direktyvos 2008/98 24 straipsnyje nustatyta, kad valstybės narės gali leisti įstaigoms ar įmonėms nesilaikyti 23 straipsnio 1 dalyje nustatyto reikalavimo gauti leidimą iš kompetentingos institucijos atliekant susidarančių nepavojingų atliekų šalinimą gamybos vietoje ar nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų naudojimą. Kai valstybė narė taiko numatytas išimtis, ji kiekvienai veiklos rūšiai nustato bendrąsias taisykles, kuriose nurodomos atliekų rūšys ir kiekiai, dėl kurių galima taikyti išimtis, ir naudotiną apdorojimo metodą. Šiuo metu ATĮ 6 straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad Aplinkos ministerija išimtis dėl taršos ar taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – TIPK) leidimo turėjimo gali nustatyti tik įmonėms, kurios apdoroja jos ūkinėje veikloje susidarantį atliekas. Manytina, kad toks siauresnis Direktyvos 2008/98 nuostatų perkėlimas nesudaro prielaidų vystyti žiedinę ekonomiką, neskatina pakartotino atliekų panaudojimo. Pavyzdžiui, pagal galiojantį reguliavimą įmonės planuojančios atliekų pakartotinį naudojimą (statybinių atliekų, pakuotės, naudotų drabužių pakartotinį naudojimą), ar atliekų (elektronikos, pakuočių, panaudotos alyvos ir pan.) pirmines atliekų apdorojimo operacijas prieš atiduodant jas galutiniam atliekų tvarkytojui (išmontavimas, rūšiavimas, smulkinimas, suspaudimas, granuliavimas, perpakavimas, atskyrimas, perskirstymas ar maišymas) turi turėti taršos leidimą.

28. Siekiant užtikrinti, kad elektros ir elektroninės įrangos atliekos (toliau – EEĮ atliekos) būtų tvarkomos efektyviai ir skaidriai, nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo reikalavimas jas tvarkyti pagal Europos standartą. Šiuo metu standartas privalomas įmonėms, kurios nori, kad už šių atliekų tvarkymą sumokėtų elektros ir elektroninės įrangos gamintojai bei importuotojai.

29. Siekiant suvaldyti nelegalių EEĮ atliekų surinkėjų skaičių ir siekiant efektyvinti veiklos kontrolę yra papildoma ATĮ 34¹ straipsnio 27 dalis ir įtvirtinamas reikalavimas visiems elektros ir elektroninės įrangos rinkos dalyviams atitikti Europos standartus dėl EEĮ surinkimo, gabenimo, tvarkymo ir pakartotinio naudojimo. Turint standartus ir norint išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, įmonėms nebereikės įrašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, tuo sumažės administracinė našta verslui (papildoma 34³¹ straipsnio 1 dalis).

¹² Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“.

30. Kadangi EEĮ atliekos buvo perduodamos organizacijoms ne pagal užimamas rinkos dalis yra nustatomas reikalavimas, kad regionų atliekų tvarkymo centrai (toliau – RATC) surinktas EEĮ atliekas perduotų Organizacijoms pagal užimamas rinkos dalis ir atliekos perduodamos tiems atliekų tvarkytojams su kuriais Organizacija turi sudarytas sutartis (ATĮ 34² straipsnis papildomas 6 dalimi).

31. Nustatomas reikalavimas, kad individualiai EEĮ atliekų tvarkymą organizuojantys gamintojai ir (ar) importuotojai sutartis dėl šių atliekų tvarkymo galėtų sudaryti tik su tais atliekų tvarkytojais, kurie turi teisę išrašyti įrodančius dokumentus, tuo siekiame efektyvesnės šių atliekų kontrolės.

32. ATĮ nėra nustatyta, kad EEĮ gamintojai ir importuotojai negalėtų metų eigoje keisti organizacijos ir tai sukelia nemažai problemų dėl banko garanto sumos suformavimo, atitinkamai apsunkinamas kitų pareigų vykdymas.

33. Kadangi ATĮ yra numatyta labai ribota licencijos keitimo galimybė, tik pasikeitus licencijoje nurodytiems licencijos turėtojo duomenims (licencijos turėtojo rekvizitams) ir tai sukelia daug keblumų, išplečiama 34²⁷ straipsnio 1 dalis, kad licencija gali būti keičiama ir pasikeitus Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktams.

34. Įvedama daugiau galimybių panaikinti įspėjimą ir licencijos galiojimo sustabdymą Organizacijai, tuo palengvinant organizacijos veiklos vykdymą. Papildomas ATĮ 34²⁸ straipsnis 7 dalimi, kad jeigu Organizacija neįvykdė Vyriausybės nustatytų EEĮ atliekų tvarkymo užduočių, galėtų būti panaikinamas, jeigu aplinkos ministro nustatyta tvarka buvo pervestos banko garantijos ar laidavimo draudimo sutarties lėšos. Jeigu neįvykdė Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, galėtų būti panaikinamas jei pateikia įrodymus, kad kompensavo savo pavedimo davėjams nuostolius, šiems sumokėjus mokestį už aplinkos teršimą gaminių ar pakuočių atliekomis dėl neįvykdytų Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių.

35. Siekiant teisinio aiškumo, papildoma ATĮ 34¹⁵ straipsnio 17 dalis, kad mokesčio už aplinkos teršimą baterijų ir akumuliatorių atliekomis sumokėjimas neatleidžia baterijų ir akumuliatorių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ nustatytų pareigų.

36. Kad būtų efektyviau perkeliama perdirbimo efektyvumo užduotys, numatytos direktyvoje ar reglamente, į nacionalinius teisės aktus, pakeičiamas 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 4 punktas, kuriuo užtikrinama, perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas, būtų pasiektas aplinkos ministro tvarka nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas.

37. Pasikeitus licencijų pavadinimams, keičiamos ATĮ 34²⁴ straipsnio 6, 7, 8 dalys, kad licencijų pavadinimai, nurodyti ATĮ, atitiktų šiuo metu galiojančias gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšis.

38. ATĮ 2 straipsnio 58⁴ dalyje pateiktos sąvokos „reguliuojamoji kaina“ apibrėžime nurodytos ne visos sąnaudos, kurios neįskaičiuojamos į reguliuojamąją kainą.

39. ATĮ 30² straipsnio 4 dalies nuostatos iš dalies atkartoja to paties straipsnio 10 dalies nuostatas. ATĮ 30² straipsnio 4 dalies nuostata ta dalimi, kurioje nustatyta, kad savivaldybės taryba rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato neviršydamą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatyto regioninės kainos dydžio, prieštarauja ATĮ 30² straipsnio 10 dalies nuostatoms.

40. ATĮ nustatyta, kad nauji rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžiai taikomi nuo artimiausio mokestinio laikotarpio pradžios, tačiau lieka neaišku, kada turi prasidėti mokestinis laikotarpis.

41. Dėl šiuo metu ATĮ įtvirtinto teisinio reguliavimo, susijusio su tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, viešose vietose randamų atliekų ir šiukšlių, drėgnųjų servetėlių bei oro balionėlių, kurių sudėtyje yra plastiko, viešose vietose randamų šiukšlių tvarkymo finansavimu, savivaldybėms (arba savivaldybių įsteigtiems juridiniams asmenims, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) kyla administracinė našta, kurios būtų galima išvengti taikant kitokį finansavimo administravimo modelį.

42. Direktyvos 2008/98 3 straipsnio 17 dalyje nustatyta, kad perdirbimas neapima atliekų naudojimo energijai gauti ir perdirbimo į medžiagas, kurios turi būti naudojamos kaip kuras ar užpildymo operacijoms. Ten pat, 3 straipsnio 17a dalyje nustatyta sąvoka „užpildymas“ (užpildymo

operacijos), kuri yra perkelta į ATĮ ir 2 straipsnio 65¹ dalyje apibrėžiama kaip sąvoka „užpildymas atliekomis“. Įvertinus ATĮ nustatytos sąvokos „užpildymas atliekomis“ formuluotę, tikslinga atitinkamai patikslinti sąvokos „atliekų perdirbimas“ apibrėžimą.

43. Siekiant efektyvaus transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir techninės pagalbos reglamentavimo ir kontrolės, viename teisės akte (aplinkos ministro ir susisiekimo ministro įsakyme) tikslinga nustatyti bendruosius ir aplinkos apsaugos reikalavimus transporto priemonių techninės priežiūros, remonto ir techninės pagalbos atlikimui.

44. MATĮ 6 straipsnio 8 dalies 1 punkte nustatyta, kad nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidžiami sąvartynų operatoriai už šalintas fosfogipso atliekas. Tokia mokesčio už aplinkos teršimą mokesčio išimtis neskatina veiklos vykdytojo (AB „Lifosa“) ieškoti ir taikyti fosfogipso panaudojimo kaip antrinės žaliavos galimybių, kitų technologinių sprendimų sutvarkyti fosfogipso atliekas kitais būdais nei šalinimas. Šiuo metu AB „Lifosa“ gamybinių atliekų sąvartyne pašalinta virš 56 mln. tonų fosfogipso atliekų. Gaminant fosforo rūgštį per metus susidaro apie 1,7–2,5 mln. fosfogipso atliekų, kurios šalinamos gamybinių atliekų sąvartyne.

45. ANK 250 straipsnio 9 ir 11 dalys nustato baudas už alyvos atliekų tvarkymo užduočių, kurias nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, neįvykdymą, tačiau ATĮ pakeitimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad alyvos atliekų tvarkymo užduotis nustatytą Lietuvos Respublikos aplinkos ministras.

46. ANK 255 straipsnio 6 ir 7 dalys nustato baudas už eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo užduočių, kurias nustato Lietuvos Respublikos Vyriausybė, neįvykdymą, tačiau ATĮ pakeitimo įstatymo projekte siūloma nustatyti, kad eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo užduotis nustatytą Lietuvos Respublikos aplinkos ministras.

ATĮ pakeitimo įstatymo, PPATĮ pakeitimo įstatymo ir MATĮ pakeitimo įstatymo projektais siekiama efektyvesnio, skaidresnio ir atsakingesnio atliekų, kurių tvarkymui taikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas (apmokestinamųjų gaminių (ypač padangų), alyvos, elektros ir elektroninės įrangos, pakuočių atliekų, transporto priemonių panaudotų ir neigiamą rinkos vertę turinčių dalių, tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, drėgnųjų servetėlių bei oro balionėlių, kurių sudėtyje yra plastiko), tvarkymo, užtikrinti proporcingumo principo taikymą ir teisinio reguliavimo aiškumą, mažinti finansinę naštą verslui, vykdant atliekų apdorojimą, užtikrinant atliekų tvarkytojų kompetenciją. MATĮ pakeitimo įstatymo projektu taip pat siekiama žiedinės ekonomikos tikslų, užtikrinant atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumo įgyvendinimą, kad atliekų šalinimas sąvartyne taptų brangiausia atliekų tvarkymo alternatyva.

ATĮ pakeitimo įstatymo projekto uždaviniai:

1. Sudaryti teisinės prielaidas aplinkos apsaugos kontrolę vykdančioms institucijoms taikyti sankcijas už gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo nevykdymą ir ekonominę veiklą vykdantiems asmenims, kurie teisės aktų nustatyta tvarka nėra įregistravę savo veiklos.

2. Suteikti įgaliojimus Aplinkos apsaugos agentūrai vykdyti atliekų apskaitos ir atliekų ataskaitų teikimo tvarkos teisinį reglamentavimą.

3. Nustatyti minimalų savoms reikmėms skirtos alyvos kiekį, už kurio įvežimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminimą Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus nebūtų taikomos ATĮ nustatytos alyvos gamintojų ir importuotojų pareigos.

4. Aiškiau reglamentuoti atliekų perdirbimo, apmokestinamųjų gaminių, transporto priemonių gamintojo, transporto priemonių importuotojo, alyvos gamintojo ir alyvos importuotojo sąvokas.

5. Patikslinti komunalinių atliekų sąvoką, nustatant, kad prie komunalinių atliekų nepriskiriamos apmokestinamųjų gaminių atliekos, alyvos atliekos.

6. Aiškiau reglamentuoti, kad DGAS aikštelėms nėra prievolės priimti galinčias butyje susidaryti pavojingas atliekas kaip eksploatuoti netinkamas transporto priemones, vidaus degimo

variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų, autotransporto priemonių amortizatorių, alyvos atliekas.

7. Praplėsti sąvoką „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“, įtraukiant alyvą ir teisingai nurodyti visose ATĮ nuostatose.

8. Apibrėžti sąvoką „transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikianti įmonė“.

9. Nustatyti prievolę ENTP ardytojams įvykdyti ir transporto priemonių gamintojams ir importuotojams užtikrinti įvykdymą kokybinių ENTP užduočių, nustatytų 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2000/53/EB](#) dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių 7 straipsnio 2 dalies b punkte (95 proc. pakartotinis naudojimas ir naudojimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį; 85 proc. pakartotinis naudojimas ir perdirbimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį). Nustatyti prievolę transporto priemonių gamintojams ir importuotojams bei ENTP ardytojams sudaryti tarpusavio sutartis dėl kokybinių ENTP užduočių įvykdymo bei transporto priemonės ardymo metu susidariusių neigiamą rinkos vertę turinčių ir vertės neturinčių atliekų tinkamo sutvarkymo finansavimo.

10. Atsisakyti ENTP tvarkymo organizavimo individualiai.

11. Aiškiai reglamentuoti, kad registruotis ir vykdyti apmokestinamųjų gaminių, alyvos, transporto priemonių apskaitą, organizuoti šių gaminių atliekų tvarkymą bei šviesti ir informuoti visuomenę šių gaminių atliekų tvarkymo klausimais turi tik tie gamintojai ir importuotojai, kurie juos tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

12. Atleisti alyvos gamintojus ir importuotojus bei transporto priemonių gamintojus, kurie šių gaminių netiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, nuo pareigos registruotis GPAIS.

13. Atleisti alyvos ir apmokestinamųjų gaminių gamintojus ir importuotojus, kurie Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamina ar įveža į Lietuvos Respublikos teritoriją alyvą, apmokestinamuosius gaminius ir juos sunaudoja savo reikmėms, nuo prievolės šviesti ir informuoti visuomenę alyvos, apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais.

14. Atleisti valstybės institucijas nuo ATĮ nustatytų pareigų, susijusių su apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius), alyvos atliekų ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimu, jei šiuos gaminius panaudoja Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsaugai ir krašto gynybai.

15. Nustatyti, kad alyvos gamintojų ir importuotojų Organizacijos ir alyvos gamintojai bei importuotojai turi sudaryti sutartis dėl alyvos atliekų surinkimo iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių tik su tais alyvos atliekų tvarkytojais, kurie turi teisę išrašyti alyvos atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

16. Nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir importuotojų Organizacijos ir apmokestinamųjų gaminių gamintojai bei importuotojai turi sudaryti sutartis dėl apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo tik su tais apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkytojais, kurie turi teisę išrašyti apmokestinamųjų gaminių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

17. Nustatyti, kad transporto priemonių gamintojų ir importuotojų Organizacijos ir transporto priemonių gamintojai bei importuotojai turi sudaryti sutartis dėl ENTP tvarkymo tik su tais ENTP tvarkytojais, kurie turi teisę išrašyti ENTP sutvarkymą įrodančius dokumentus.

18. Nustatyti prievolę alyvos gamintojams ir importuotojams vykdyti alyvos atliekų tvarkymo kiekybines užduotis, už kurių neįvykdymą būtų taikomos ekonominės sankcijos.

19. Aiškiai reglamentuoti, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis sumokėjimas, neįvykdžius apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių, neatleidžia apmokestinamųjų gaminių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ jam nustatytų pareigų organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą, šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais, tvarkyti apmokestinamųjų gaminių apskaitą ir teikti apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas.

20. Sudaryti galimybes apmokestinamųjų gaminių gamintojui ir importuotojui tuo pačiu laikotarpiu ATĮ nustatytas pareigas apmokestinamųjų gaminių gamintojui ir importuotojui pagal skirtingus apmokestinamus gaminius pavesti vykdyti skirtingoms Organizacijoms.

21. Atsisakyti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo individualiai.

22. Griežčiau reglamentuoti apmokestinamųjų gaminių Organizacijų steigimąsi ir sustiprinti jų atsakomybę.

23. Nustatyti, kad transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo nemokamai ne tik iš fizinių asmenų, bet ir juridinių asmenų (klientų) priimti techninės priežiūros ir remonto metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas ir iš transporto priemonių (ne tik iš lengvųjų automobilių, bet ir lengvųjų krovininių automobilių bei triračių motorinių transporto priemonių, išskyrus trirates motorines transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais) išimtas naudotas dalis.

24. Aiškiai apibrėžti, kiek padangų atliekų vienetų ir kada turi priimti nemokamai padangų platintojai.

25. Nustatyti pareigą DGAS aikštelėms vykdyti motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekų surinkimą, imant mokesį, taip skatinant nemokamą padangų atliekų surinkimą pagrindiniuose jų susidarymo šaltiniuose, t. y. padangų platinimo vietose ir autoservisuose, nes jiems ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktą ir 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punktą nustato prievolę nemokamai priimti padangų atliekas.

26. Netaikyti ūkio subjektams, kurie Lietuvos Respublikoje restauruoja Lietuvos Respublikoje įsigytas padangas ir jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, ATĮ nustatytų pareigų padangų gamintojams ir importuotojams. Šios nuostatos nebūtų taikomos atliekų tvarkytojams, restauruojantiems padangų atliekas, nes padangų atliekų restauravimas priskiriamas atliekų naudojimo veiklai – perdirbimui, kuri finansuoja padangų gamintojai ir importuotojai. Laikytina, kad padangų atliekų tvarkytojui gamintojų ir (ar) importuotojų lėšomis restauravus padangos atlieką, baigiasi ankščiau į rinką patiekto padangos kaip gaminio „gyvavimo“ ciklas. Restauruota padanga, kuri buvo atlieka, laikoma nauju gaminiu, kuriam taikoma gamintojo ir importuotojo atsakomybė, ir šios atliekos sutvarkymo finansavimą turi užtikrinti atliekų tvarkytojas (gamintojas), restauravęs padangos atlieką.

27. Užtikrinti, kad apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkyme dalyvautų ir užsienio valstybėse registruoti apmokestinamųjų gaminių importuotojai, kurie Lietuvoje yra registruoti PVM mokesčio mokėtojai.

28. Nustatyti registracijos ATVR išimtis, siekiant sumažinti administracinę naštą ne profesinę atliekų surinkimo ir (ar) vežimo veiklą (vežant atliekas nereguliariai) vykdančioms įmonėms.

29. Nustatyti, kad aplinkos ministro ir švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą profesinę kvalifikaciją turintiems asmenims dirbantiems įmonėse, kurios eksploatuoja sąvartynus, surinka, veža, apdoroja pavojingąsias atliekas, degina atliekas, nereiktų turėti Pažymėjimo.

30. Suteikti įgaliojimus Aplinkos ministerijai reglamentuoti ir administruoti laikinąjį atliekų laikymą.

31. Pilna apimtimi perkelti Direktyvos 2008/98 24 straipsnį dėl išimties taikymo leidimų atliekų apdorojimui turėjimui.

32. Nustatyti skaidresnį EEĮ atliekų tvarkymą, dėl to padidėtų EEĮ atliekų tvarkymo apimtys. Visos EEĮ atliekos bus tvarkomos tik turinčių teisę ir kompetentingų atliekų tvarkytojų, bus galima efektyvi veiklos kontrolė. Turint standartus ir norint išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, įmonėms nebereikės įsirašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, tuo sumažės administracinė našta verslui.

33. Nustatyti, kad RATC surinktas EEĮ atliekas perduotų gamintojų ir importuotojų organizacijoms pagal užimamas rinkos dalis, tai padės organizacijoms vykdyti užduotis, bus aiškiai apibrėžta pareiga perduoti EEĮ atliekas organizacijoms, pagal užimamas rinkos dalis.

34. Nustatyti, kad EEĮ atliekų tvarkymo užduotis būtų skaičiuojamos atsižvelgiant į einamaisiais metais LR vidaus rinkai tiekiamą EEĮ kiekį ir tuo suvienodinti šią procedūrą su kitais gamintojais ir importuotojais.

35. Nustatyti, kad gamintojai ir importuotojai negalėtų metų eigoje keisti organizacijos, kadangi tokiu atveju problematišku tampa banko garanto sumos suformavimo klausimas, atitinkamai ir apsunkinamas kitų pareigų vykdymas.

36. Nustatyti, kad licencija gali būti keičiama ir pasikeitus Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktams t. y. licencijos turinys turi atitikti galiojančius teisės aktus.

37. Nustatyti, kad Organizacijai neįvykdžius Vyriausybės nustatytų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių, įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (ar) sprendimo sustabdyti licencijos galiojimo panaikinimą Organizacijai gali būti panaikinami, jeigu aplinkos ministro nustatyta tvarka buvo pervestos banko garantijos ar laidavimo draudimo sutarties lėšos. Organizacija neįvykdžius Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (ar) sprendimo sustabdyti licencijos galiojimo panaikinimą Organizacijai galėtų būti panaikinami, jei Organizacija pateikia įrodymus, kad kompensavo savo pavedimo davėjams nuostolius, šiems sumokėjus mokestį už aplinkos teršimą gaminių ar pakuočių atliekomis dėl neįvykdytų Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių.

38. Nustatyti, kad perdurbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas aplinkos ministro tvarka nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdurbimo efektyvumas.

39. Nustatyti, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis sumokėjimas neatleidžia apmokestinamųjų gaminių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ nustatytų pareigų.

40. Nustatyti, kad licencijų pavadinimai atitiktų šiuo metu galiojančias gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšys.

41. Patikslinti sąvokos „reguliuojamoji kaina“ apibrėžtį, nurodant, kad į reguliuojamąją kainą be komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudų, komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo iš atliekų turėtojų paslaugų sąnaudų neįskaičiuojamos komunalinių atliekų surinkimo infrastruktūros įrengimo, priežiūros, atnaujinimo ir plėtos sąnaudos, savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surinktų komunalinių atliekų apdorojimo sąnaudos, kurios neįtrauktos į regioninę kainą ir kurias turi padengti savivaldybė ir (ar) patiria savivaldybės Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktas juridinis asmuo, kurio veikla nėra reguliuojamoji pagal ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalį.

42. Pripažinti netekusiomis galios ATĮ 30² straipsnio 4 dalies nuostatas, iš dalies atkartojančias ATĮ 30² straipsnio 10 dalies nuostatas. Pašalinti ATĮ 30² straipsnio 4 dalies nuostatos prieštaravimą ATĮ 30² straipsnio 10 dalies nuostatoms.

43. Nustatyti, kad naujų rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžių nustatymo atveju sprendimą dėl mokestinio laikotarpio pradžios (t. y. nuo kurios datos pradedami taikyti nauji dydžiai) priima savivaldybės taryba.

44. Nustatyti optimalesnį tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, viešose vietose randamų atliekų ir šiukšlių, drėgnųjų servetėlių bei oro balionėlių, kurių sudėtyje yra plastiko, viešose vietose randamų šiukšlių tvarkymo finansavimo administravimo modelį.

45. Sudaryti galimybę pareigų vykdymą Organizacijai pavedusiems gamintojams ir importuotojams, kurie nemokėjo dalininko įnašo, dalyvauti visuotiniame organizacijos dalininkų (narių) susirinkime ir balsuoti (jei jie to pageidauja), pvz., dėl sprendimų, tiesiogiai susijusių su jų pareigų vykdymu.

46. Atleisti valstybės institucijas nuo ATĮ nustatytų pareigų dėl apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumuliatorius), alyvos atliekų ir eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo organizavimo, jei apmokestinamieji gaminiai, alyva, transporto priemonės panaudojamos Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsaugai ir krašto gynybai.

47. Sudaryti teisinį pagrindą aplinkos ministrui ir susisiekimo ministrui bendru teisės aktu nustatyti registravimosi į transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių sąrašą tvarką.

PPATĮ pakeitimo įstatymo projekto uždaviniai:

1. suteikti įgaliojimus Aplinkos apsaugos agentūrai vykdyti pakuočių atliekų apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarkos teisinį reglamentavimą;
2. aiškiau apibrėžti sąvoką „pakuočių sunaudojimas savoms reikmėms“, patikslinti, jog sąvoka „tiekimasis Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“ iš esmės atitinka MATĮ apibrėžtą tiekimo Lietuvos Respublikos vidaus rinkai sąvoką;
3. numatyti teisę (o ne pareigą) pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčioms Organizacijoms (toliau - Pakuočių organizacija) sudaryti kontrolės tarybą;
4. atsisakyti nuostatų, kad į Pakuočių organizacijos inicijuojamą kontrolės tarybą skiriamas ir Aplinkos ministerijos atstovas;
5. numatyti pareigą, kad kontrolės tarybai (ir jos nariai) turi pranešti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūrai apie kontrolės metu nustatytus galimus teisės aktų reikalavimų nesilaikymo atvejus, pareigą kasmet Pakuočių organizacijos interneto svetainėje paskelbti apibendrintą informaciją apie sutartinių įsipareigojimų kontrolės rezultatus;
6. numatyti, kad naujos Pakuočių organizacijos garanto suma apskaičiuojama, remiantis esamų Pakuočių organizacijų pateiktų garantų duomenų vidurkiu ir naujai licenciją gavusios organizacijos planuojama užimti rinkos dalimi;
7. numatyti teisę Pakuočių organizacijai diegti augalų apsaugos produktų (toliau – AAP) prekinių pakuočių atliekų atskiro tvarkymo sistemą;
8. numatyti teisę Pakuočių organizacijoms atlikti atliekų tvarkytojų, su kuriais turi sutartis dėl pakuočių atliekų tvarkymo, patikrinimus siekiant įsitikinti atliekų tvarkytojų nurodytos informacijos apie surenkamą komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų kiekį teisingumu.

MATĮ pakeitimo įstatymo projekto uždaviniai:

1. Nustatyti minimalų savoms reikmėms skirtų padangų, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų bei autotransporto priemonių amortizatorių kiekį, už kurio įvežimą į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminimą Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus nebūtų taikomos ATĮ nustatytos apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir importuotojų pareigos.
2. Išplėsti padangų atliekų tvarkyme dalyvaujančių subjektų skaičių, įtraukiant komplektinių ratų bei transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, gamintojus ir importuotojus.
3. Dvi padangų kategorijas sujungti į vieną ir nustatyti vieningą mokesčio už aplinkos teršimą tarifą.
4. Patikslinti mokesčio indeksavimo tvarką.
5. Reglamentuoti, kaip skaičiuojamas mokestis už neperdirbamas vienkartinės pakuotes.
6. Numatyti lengvatą gamintojams ir importuotojams kolektyviai per Organizacijas organizuojantiems ir finansuojantiems pakuočių atliekų tvarkymą.
7. Mažinti fosfogipso atliekų šalinimo apimtis ir paskatinti ieškoti bei taikyti mažiau taršius fosfogipso atliekų panaudojimo būdus.

AAĮ pakeitimo įstatymo projekto tikslas – aiškiau nustatyti, kad ekonominės sankcijos taikomos juridiniams asmenims ir už pažeidimus, susijusius su ATĮ numatytos pareigos sudaryti sutartis dėl atliekų tvarkymo nevykdymu, nustatyti ekonomines sankcijas eksploatuoti netinkamas transporto priemones naudojančioms įmonėms už reikalavimo sudaryti rašytinės formos sutartis su organizacijoms nevykdymą, taip pat nustatyti baudas už organizacijoms taikomų reikalavimų, kurie nepriskirti licencijuojamos veiklos sąlygoms, nesilaikymą.

ANK pakeitimo įstatymo projekto tikslas – siekiant sistemiškumo principo, suderinti ANK 250 straipsnio 9 ir 11 dalių bei 255 straipsnio 6 ir 7 dalių nuostatas su ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 2 dalimi ir 17 straipsnio 3 dalimi.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

ATĮ pakeitimo įstatymo projektą parengė Aplinkos ministerijos Atliekų politikos grupės (vadovė Vilma Slavinskienė, mob. 8 698 75027, el. p. vilma.slavinskiene@am.lt) vyriausioji patarėja Jovita Surdokienė (mob. 8 696 54712, el. p. jovita.surdokiene@am.lt), patarėjas Mindaugas Kauzonas (mob. 8 695 26717, el. p. mindaugas.kauzonas@am.lt), vyresnioji patarėja Neringa Paškauskaitė (mob. 8 696 63 217, el. p. neringa.paskauskaite@am.lt), vyriausiasis specialistas Aurimas Jančiauskas (mob. 8 682 39 134, el. p. aurimas.janciauskas@am.lt), vyresnioji patarėja Saulė Deveikytė (mob. 8 616 43 435, el. p. saule.deveikyte@am.lt), patarėja Jelena Podymova (mob. 8 687 27 458, el. p. jelena.podymova@am.lt), vyriausioji specialistė Eglė Ginčienė (mob. 8 616 04 980, el. p. egle.ginciene@am.lt), patarėja Aistė Rakauskienė (mob. 8 696 80 518, el. p. aiste.rakauskiene@am.lt), vyriausioji specialistė Kristina Sabaliauskienė (mob. 8 696 26 577, el. p. kristina.sabaliauskiene@am.lt). ATĮ Nr. XIV-407 pakeitimo įstatymo projektą parengė Atliekų politikos grupės vyresnioji patarėja Neringa Paškauskaitė ir vyriausioji specialistė Eglė Ginčienė; PPATĮ pakeitimo įstatymo projektą parengė vyresniosios patarėjos Neringa Paškauskaitė ir Saulė Deveikytė. MATĮ ir AAĮ pakeitimo įstatymų projektus parengė patarėjas Mindaugas Kauzonas ir vyresnioji patarėja Neringa Paškauskaitė. ANK pakeitimo įstatymo projektą parengė patarėjas Mindaugas Kauzonas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

1. ATĮ 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad *apmokestinamieji gaminiai – pagal MATĮ apmokestinami gaminiai*. Pagal MATĮ 4 straipsnio 2 dalį ir 3 priedą apmokestinami gaminiai – *tai padangos, akumuliatoriai, baterijos, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai, autotransporto priemonių amortizatoriai, kurie buvo tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai* (t. y. Lietuvos Respublikos teritorijoje pagaminti arba importuoti ir (ar) įveži į Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant muitinės sandėlius, laikinojo saugojimo sandėlius ir laisvasias zonas, ir perleisti atlygintinai arba neatlygintinai bet kuriam kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje ar sunaudoti gamintojo ar importuotojo reikmėms) *kaip atskiri gaminiai, neįeinantys į kito gaminių sudėtį*. Dėl to sąvoką „apmokestinamieji gaminiai“ būtina patikslinti.

2. ATĮ 2 straipsnio 12 dalyje apibrėžta sąvoka „atliekų perdirbimas“ nustato, kad atliekų perdirbimui nepriskiriamas atliekų naudojimas gaminant užpildą.

3. ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 1 punkte nustatyta, kad alyvos, apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumuliatorius) ir gaminių pripildytų pakuočių importuoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistruojamas savo veiklą asmuo, kuris importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumuliatorius) ir gaminių pripildytas pakuotes į Lietuvos Respublikos teritoriją*, t. y. žodis „importuoja“ dubliuojasi su žodžių junginiu „iš kitos valstybės įveža“.

4. ATĮ 2 straipsnio 39 dalyje nustatyta, kad komunalinės atliekos – mišrios ir atskirai surinktos buitinės (buityje susidarančios) atliekos, įskaitant popieriaus ir kartono, stiklo, metalų, plastiko, biologines, medienos, tekstilės, pakuočių, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių, taip pat stambiausias atliekas, įskaitant čiužinius ir baldus, ir atliekos, surinktos iš kitų šaltinių, kai jos savo pobūdžiu ar sudėtimi yra panašios į buitines atliekas. Prie komunalinių atliekų nepriskiriamos gamybos, sveikatos priežiūros veikloje susidarančios atliekos, žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos, septikų, taip pat kanalizacijos ir nuotekų valymo atliekos, įskaitant nuotekų dumblą, ENTP ir statybinės atliekos. ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 4 punkte nustatyta, kad visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti užtikrinta galimybė atiduoti buitėje

susidarančias statybines atliekas ir naudotų padangų atliekas. Dėl esamo teisinio reglamentavimo neaišku, ar apmokestinamųjų gaminių (padangų atliekos, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų atliekos, autotransporto priemonių amortizatorių atliekos) ir alyvos atliekos priskiriamos prie komunalinių atliekų.

5. ATĮ 2 straipsnio 60 dalyje pateiktoje sąvokos „sąvartynas“ apibrėžtyje netiksliai perkeltos 1999 m. balandžio 26 d. Europos Tarybos direktyvos [1999/31/EB](#) dėl atliekų sąvartynų (toliau – Direktyva [1999/31/EB](#)) nurodytos sąvartyno sąvokos nuostatos. Pagal minėtą apibrėžtį neaišku, kokie įrenginiai nepriskiriami sąvartynams.

6. ATĮ 2 straipsnio 64 dalyje nurodyta sąvoka „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais – į Lietuvos Respublikos teritoriją įvežtu, Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamintų baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių perleidimas už atlygį ar nemokamai kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje arba sunaudojimui savoms reikmėms skirtų daugiau kaip 5 baterijų ar akumuliatorių, elektros ir elektroninės įrangos, transporto priemonių vienetų įvežimas į Lietuvos Respublikos teritoriją, pagaminimas Lietuvos Respublikos teritorijoje per kalendorinius metus“ neapima alyvos, nors ATĮ nuostatose, susijusiomis su alyva, yra vartojama sąvoka „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“. Taip pat sąvoka „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“ nėra tiksliai įvardyta šiose ATĮ nuostatose: ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 2 punktas, ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 4 punktas, ATĮ 34¹² straipsnio 2 dalis, ATĮ 34¹⁴ straipsnio 1 dalis. Alyvos, padangų, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų bei autotransporto priemonių amortizatorių gamintojai ir importuotojai privalo vykdyti ATĮ nustatytas alyvos, apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) pareigas nepriklausomai nuo savo reikmėms skirtų šių gaminių kiekio įvežimo į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminimo Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7. ATĮ 6 straipsnio 2 dalyje yra numatyta, kad Aplinkos ministerija išimtis dėl taršos ar TIPK turėjimo gali nustatyti tik įmonėms, kurios apdoroja jos ūkinėje veikloje susidarančias atliekas.

8. Vadovaujantis ATĮ 4 straipsnio 10 dalyje ir 6¹ straipsnio 1 dalies 1 punktu visi atliekų vežėjai turi registruotis ATVR ir tik įsiregistravę ATVR gali vykdyti atliekų vežimo ir surinkimo veiklą.

9. ATĮ 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad įmonės, kurios turi prievolę tvarkyti atliekų apskaitą, tvarko apskaitą ir teikia ataskaitas apie atliekų susidarymą ir tvarkymą, naudojamosi GPAIS, aplinkos ministro įgaliotai institucijai (Aplinkos apsaugos agentūrai) Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybė yra pavedusi šią tvarką nustatyti Aplinkos ministerijai.

10. Vadovaujantis ATĮ 11² straipsnio nuostatomis, eksploatuoti sąvartynus, surinkti, vežti, apdoroti pavojingąsias atliekas, deginti atliekas gali tik Pažymėjimą turintys atliekų tvarkymo įmonių specialistai. Asmenys, turintys Pažymėjimą, privalo ne rečiau kaip kas treji metai tobulinti kompetenciją specialistų mokymo kursuose.

11. Vadovaujantis ATĮ 20 straipsnio 1 dalimi, Aplinkos ministerija reglamentuoja ir administruoja visų atliekų tvarkymą, kontroliuoja nustatytų reikalavimų ir užduočių įgyvendinimą.

12. ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 4 punkte nustatyta, kad visiems komunalinių atliekų turėtojams, neimant papildomo mokesčio, išskyrus nustatytą vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą ar kitą įmoką už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir komunalinių atliekų tvarkymą, turi būti užtikrinta galimybė atiduoti buityje susidarančias statybines atliekas ir naudotų padangų atliekas. ATĮ 30 straipsnio 17 dalies 4 punkte nustatyta, kad savivaldybės privalo įrengti didelių gabaritų atliekų (baldų, statybinių, elektros ir elektroninės įrangos atliekų, naudotų padangų, pavojingųjų buitinių atliekų ir kt.) surinkimo aikšteles ir organizuoti didelių gabaritų atliekų surinkimą kitais būdais. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad atliekų turėtojas apmokestinamųjų padangų atliekas gali (pasirinktinai) pristatyti į bet kurią tokių atliekų priėmimo vietą (padangų platinimo vietą, transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančią įmonę ar savivaldybės įrengtą DGAS aikštelę). Vadovaujantis šiuo teisiniu reglamentavimu, gyventojas gali priduoti nemokamai DGAS aikštelei neribotą kiekį ir įvairių rūšių padangų, t. y. ne tik lengvųjų automobilių, motociklų, dviračių padangų atliekas, bet ir

krovininių, autobusų, žemės ūkio, miško ūkio, pramonės, statybos paskirties, orlaivių padangų atliekas, kurios nesusidaro buityje. Atsižvelgiant į tai, kad DGAS aikštelės yra skirtos tik buityje susidarančių padangų atliekų surinkimui, tai regioniniai atliekų tvarkymo centrai savo vidaus dokumentuose dažniausiai nustato, kad gyventojai nemokamai gali priduoti į DGAS aikšteles iki 5 motociklų ar lengvųjų automobilių padangų atliekų vienetų per kalendorinius metus.

13. ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 4 punkte nustatyta, kad transporto priemonių gamintoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris gamina transporto priemones ar verslo tikslais importuoja į valstybę narę*, t. y. transporto priemonės gamintoju yra laikomas ūkio subjektas, kuris transporto priemones įveža į Lietuvos Respubliką ir tiekia Lietuvos Respublikos rinkai verslo tikslais arba kuris gamina transporto priemones Lietuvos Respublikoje, t. y. gamintojo apibrėžimas dubliuojasi su ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 5 punkte pateiktu importuotojo apibrėžimu. ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 5 punkte nustatyta, kad transporto priemonių importuotoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris iš kitos valstybės narės įveža ir verslo tikslais Lietuvos Respublikos rinkai tiekia transporto priemones*, t. y. transporto priemonių importuotojo sąvoka neapima transporto priemones iš trečiųjų šalių į Lietuvos Respubliką įvežančių ūkio subjektų.

14. Atsižvelgiant į ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 4 punkte pateiktą transporto priemonių gamintojo apibrėžimą ir ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 5 punkte pateiktą transporto priemonių importuotojo apibrėžimą, pagal ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 1 punktą įmonė, Lietuvos Respublikos teritorijoje gaminanti transporto priemones (transporto priemonių gamintojas), nepriklausomai nuo to, ar ji jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais ar tik išveža iš Lietuvos Respublikos (eksportas), turi registruotis GPAIS, o importuotojas turi registruotis GPAIS tik tuo atveju, kai tik transporto priemones tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, t. y. nėra vienodos pareigos transporto priemonių gamintojams ir importuotojams, nes transporto priemonių importuotojui, kuris vykdo tik transporto priemonių išvežimą (tranzitą), nėra pareigos registruotis GPAIS. Pagal ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 3 punktą transporto priemonių gamintojas, nepriklausomai nuo to, ar jis jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais ar tik išveža iš Lietuvos Respublikos, turi užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti ENTP neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią ENTP, o transporto priemonių importuotojas turi šią pareigą vykdyti tik tuo atveju, kai tik transporto priemones tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, t. y. šios pareigos nėra transporto priemonių importuotojui, kuris vykdo tik transporto priemonių tranzitą. Pagal ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 6 punktą transporto priemonių gamintojas, nepriklausomai nuo to, ar jis jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais ar tik išveža iš Lietuvos Respublikos, turi tvarkyti transporto priemonių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas, o transporto priemonių importuotojas turi šią pareigą vykdyti tik tuo atveju, kai tik transporto priemones tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, t. y. šios pareigos nėra transporto priemonių importuotojui, kuris vykdo tik transporto priemonių tranzitą.

15. ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad transporto priemonių gamintojas ir importuotojas turi šviesti ir informuoti visuomenę ENTP tvarkymo klausimais: apie transporto priemonėse esančias pavojingas medžiagas; ENTP netinkamo tvarkymo poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai; transporto priemonių dalių pakartotinio naudojimo galimybes, ENTP ir jų dalių tvarkymo galimybes. Tokia informacija gali būti pateikiama reklaminėje literatūroje, kuri naudojama parduodant transporto priemones. Siekiant teisinio aiškumo, tikslinga aiškiai reglamentuoti, kad šią pareigą turi vykdyti tik tie transporto priemonių gamintojai ir importuotojai, kurie jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

ATĮ 34⁴ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad ATĮ 34⁴ straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytas pareigas transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi teisę vykdyti individualiai arba kolektyviai, steigdami Organizaciją ir (ar) tapdami Organizacijos dalyviais, ar Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesdami vykdyti jiems ATĮ nustatytas pareigas (*1. organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą ENTP, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones; 2. užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti ENTP neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama,*

nemokamai atiduoti tvarkyti šią ENTP; 3. aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę ENTP tvarkymo klausimais; 4. apmokėti ENTP surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, taip pat visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas; 5. užtikrinti ne mažiau kaip vienos eksploatuoti netinkamų transporto priemonių priėmimo vietos kiekvienoje apskrityje buvimą ir organizuoti tokiose vietose priimtų ENTP perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui) netapdami organizacijos dalyviais. Pagal ATĮ 34⁵ straipsnį Organizacija turi turėti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad visų ENTP, kurios gali susidaryti per 3 mėnesius naudojant jos dalyvių ir jai organizuoti ENTP tvarkymą pavedusių gamintojų ir importuotojų tiekias Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemonės, tvarkymas bus finansuojamas, taip pat privalo sudaryti sutartis su pagal aplinkos ministro nustatytą tvarką Organizacijos išrinktais eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkėjais dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir su eksploatuoti netinkamų transporto priemonių naudotojais (perdirbėjais) ir (ar) eksportuotojais dėl surinktų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių panaudojimo.

16. ATĮ 34⁴ straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo nemokamai iš keleivinių transporto priemonių naudotojų (fizinį asmenų – gyventojų) priimti remontuojant jų transporto priemonės išimtas, kiek tai techniškai įmanoma, naudotas dalis. Esamu teisiniu reglamentavimu diskriminuojami juridiniai asmenys, nes jie neturi teisės nemokamai palikti autoservisui po transporto priemonės remonto likusias dalis. Taip pat nėra visapusiškai realizuojamas transporto priemonės gamintojo atsakomybės principas, kuris apibrėžtas ATĮ 2 straipsnio 36¹ punkte, nes gamintojo atsakomybės principas taikomas ne tik lengviesiems automobiliams, bet ir lengviesiems krovininiams automobiliams ir triratėms motorinėms transporto priemonėms, išskyrus trirates motorines transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais (ATĮ 2 straipsnio 65 dalyje pateiktas transporto priemonės apibrėžimas).

17. ATĮ 34⁴ straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad ENTP tvarkytojai privalo tvarkyti ENTP pagal atliekų tvarkymo prioritetus aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu, taikydami ENTP tvarkymo geriausiai prieinamus gamybos būdus, t. y. nėra nustatytos konkrečios ENTP sutvarkymo kokybinės užduotys.

18. ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 1 punkte nustatyta, kad alyvos gamintoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris gamina alyvas*, t. y. alyvos gamintoju laikoma ir ta įmonė, kuri jos netiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais. ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 1 punkte nustatyta, kad alyvos importuotoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas į Lietuvos Respublikos teritoriją*, t. y. alyvos importuotoju laikoma ir ta įmonė, kuri jos netiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais. ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatyta, kad alyvos gamintojai ir importuotojai turi registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka ir tvarkyti tiekios Lietuvos Respublikos vidaus rinkai alyvos apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vadovaujantis ATĮ esamu teisiniu reglamentavimu ir atsižvelgiant į Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymą Nr. D1-291 „Dėl Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių patvirtinimo“, 5.2 ir 5.3 papunkčių nuostatas, kad „užsiregistruoti Sąvade ne vėliau kaip 1 darbo dieną prieš pirmą kartą Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiekiant atitinkamus gaminius ar juos išvežant iš Lietuvos Respublikos teritorijos privalo gamintojai, importuotojai, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia ar iš Lietuvos Respublikos teritorijos išveža alyvas“, alyvos gamintojai ir importuotojai, kurie tik alyvą išveža iš Lietuvos Respublikos (eksportas ar tranzitas) ir (ar) tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, turi registruotis GPAIS, tačiau alyvos apskaitos neturi vykdyti alyvos gamintojai ir importuotojai, kurie tik alyvą išveža iš Lietuvos Respublikos (gamintojas eksportuoja, importuotojas vykdo tranzitą). Siekiant proporcingumo principo ir administracinės naštos mažinimo, alyvos gamintojai ir importuotojai, kurie tik alyvą išveža iš Lietuvos Respublikos, neturėtų registruotis GPAIS. ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatyta, kad alyvos gamintojai ir importuotojai turi aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai ir šių atliekų tvarkymo galimybes ir kad tokia

informacija gali būti pateikiama įmonės pardavimo, perdavimo dokumentuose, reklaminėje alyvos ar jos produkto medžiagoje, taip pat elektroninėse informavimo priemonėse. Siekiant teisinio aiškumo, tikslinga aiškiai reglamentuoti, kad šią pareigą turi vykdyti tik tie alyvos gamintojai ir importuotojai, kurie ją tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

19. ATĮ 34⁸ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad aplinkos ministras nustato registravimosi į transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių sąrašą tvarką.

20. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai ATĮ nustatytas pareigas (registruotis GPAIS; organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant apmokestinamuosius gaminius; šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais; apmokėti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas, visuomenės informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas; tvarkyti apmokestinamųjų gaminių apskaitą ir teikti apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas) turi teisę vykdyti individualiai arba kolektyviai, steigdami Organizaciją ir (ar) tapdami Organizacijos dalyviais, ar Organizacijai sutartiniais pagrindais pavedami vykdyti jiems ATĮ nustatytas pareigas netapdami organizacijos dalyviais.

21. ATĮ įstatymo 34¹⁸ straipsnio 1 dalyje viena iš apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams, tiekiantiems Lietuvos Respublikos vidaus rinkai apmokestinamuosius gaminius, nustatytų pareigų yra organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą bei apmokėti apmokestinamųjų gaminių atliekų surinkimo, vežimo, paruošimo naudoti ir naudojimo išlaidas. ATĮ 34¹⁹ straipsnio 3 dalies 1 punkte ir 34²⁰ straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatyta, kad MATĮ 3 priede nurodytų padangų (motociklų, lengvųjų automobilių, autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių padangų ir kitų padangų, sveriančių daugiau kaip 3 kg) gamintojai ir importuotojai privalo sudaryti sutartis su visomis savivaldybėmis (arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą), t. y. regioniniais atliekų tvarkymo centrais, dėl padangų atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose DGAS aikštelėse ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo proporcingai jų užimamai rinkos daliai. Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589 „Dėl Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 9 ir 10 punktuose nustatyta, kad užimama rinkos dalis apskaičiuojama gamintojo ir (ar) importuotojo, ar padangų atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčios Organizacijos praėjusiais kalendoriniais metais Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiektą padangų kiekį padalinus iš bendro visų gamintojų ir importuotojų ar padangų atliekų tvarkymo organizavimo licenciją turinčiai Organizacijai ATĮ padangų gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymą pavedusių gamintojų ir importuotojų praėjusiais kalendoriniais metais Lietuvos Respublikos vidaus rinkai patiekto padangų kiekio ir padaiginus iš 100 (vieno šimto), t. y. skaičiuojant rinkos dalis yra įtraukiamos visos Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekto padangų rūšys. Vadovaujantis esamu teisiniu reguliavimu krovininių, autobusų, žemės ūkio, miško ūkio, pramonės, statybos paskirties, orlaivių padangų gamintojai ir importuotojai nepagrįstai finansuoja DGAS aikštelėse surinktų lengvųjų automobilių, motociklų padangų atliekų tvarkymą ir DGAS aikštelių dalinį eksploatavimą.

22. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punkte nustatyta, kad padangų platintojai privalo nereikalaudami papildomai sumokėti priimti vartotojo atiduodamas padangų atliekas tuo atveju, jeigu atiduodamos padangų atliekos skirtos tam pačiam transporto priemonės tipui ir padangų atliekų skaičius (skaičiuojant vienetais) atitinka jo perkamų padangų skaičių. ATĮ 2 straipsnio 65 dalyje pateiktas transporto priemonės apibrėžimas apima bet kokią transporto priemonę, priskiriamą M₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui) arba N₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė

yra ne didesnė kaip 3,5 t), ir triratę motorinę transporto priemonę, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais. Civilinio kodekso 6.228¹ straipsnyje įtvirtinta vartotojo sąvoką - fizinis asmuo, su savo verslu, prekyba, amatu ar profesija nesusijusiais tikslais (vartojimo tikslais) siekiantis sudaryti ar sudarantis sutartis. Vadovaujantis šiuo teisiniu reglamentavimu, galima interpretacija, kad tik fizinis asmuo gali nemokamai priduoti padangų platintojui tik šių įvardytų transporto priemonių padangų atliekas ir tik tiek vienetų, kiek perka padangų.

23. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 8 dalies 1 punkte nustatyta, kad transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalo nemokamai iš transporto priemonių naudotojų (fizinių asmenų – gyventojų) priimti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių atliekas. ATĮ 2 straipsnio 65 dalyje pateiktas transporto priemonės apibrėžimas apima bet kokią transporto priemonę, priskiriamą M₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta keleiviams vežti, kurioje yra ne daugiau kaip 8 sėdimosios vietos keleiviams ir viena sėdimoji vieta vairuotojui) arba N₁ klasei (ne mažiau kaip keturis ratus turinti transporto priemonė, skirta kroviniams vežti, kurios bendroji masė yra ne didesnė kaip 3,5 t), ir triratę motorinę transporto priemonę, išskyrus motorines trirates transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais. Vadovaujantis šiuo teisiniu reglamentavimu tik fiziniai asmenys ir tik tam tikrų transporto priemonių naudotojai gali nemokamai palikti apmokestinamųjų gaminių atliekas.

24. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad apmokestinamųjų gaminių, išskyrus padangas, gamintojai ir (ar) importuotojai privalo organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų paėmimą iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių ir šių atliekų perdavimą tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojui. Vartojama sąvoka „paėmimas“ nėra apibrėžta ATĮ, o ATĮ 2 straipsnio 14 dalyje pateikta sąvoka „atliekų surinkimas“ (atliekų paėmimas iš atliekų turėtojų, įskaitant rūšiuojamąjį atliekų surinkimą ir (ar) parengiamąjį laikymą iki atliekų surinkimo įrenginiuose, kuriuose atliekos iškraunamos, kad jas galima būtų paruošti pervežti į atliekų naudojimo ar šalinimo įrenginius) apima paėmimą.

25. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokesį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis, jeigu apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai nevykdo Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių. Siekiant teisinio aiškumo, tikslinga aiškiai įvardyti, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis sumokėjimas neatleidžia apmokestinamųjų gaminių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ nustatytų pareigų.

26. ATĮ 34¹⁹ straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad siekdami kolektyviai organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą, gamintojai ir importuotojai gali steigti ATĮ 34²² straipsnyje nurodytą Organizaciją ir (ar) tapti įsteigtos Organizacijos dalyviais ir jai pavesti organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti ATĮ 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose ir 5, 6 dalyse nustatytas pareigas arba Organizacijai sutartiniais pagrindais pavesti organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą ir vykdyti ATĮ 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 2, 3, 4 punktuose ir 5, 6 dalyse nustatytas pareigas netapdami Organizacijos dalyviais. ATĮ 34²² straipsnio 2 ir 4 dalyje nustatyta, kad Organizacija yra pelno nesiekiantis viešasis juridinis asmuo, steigiamas vadovaujantis Asociacijų įstatymo ar Viešųjų įstaigų įstatymo nustatyta tvarka ir kad gali vykdyti savo veiklą tik gavusi ATĮ 34²⁴ straipsnyje nurodytą gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licenciją ir privalo vykdyti šio Įstatymo 34²⁶ straipsnyje nurodytas gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijavimo sąlygas. ATĮ 34²² straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad Organizacija steigiama, kad būtų įvykdyta Atliekų tvarkymo įstatyme ir Pakuočių ir pakuočių atliekų tvarkymo įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatyta pareiga organizuoti tvarkymą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais atitinkamus gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, transporto priemones, alyvas, apmokestinamuosius gaminius, supakuotus gaminius), ir (ar) dalyvauti organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir gali verstis tik

šiai pareigai ir kitoms Atliekų tvarkymo įstatyme gamintojams ir importuotojams nustatytoms pareigoms vykdyti (išskyrus pareigą registruotis, tvarkyti apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka) skirta veikla, t. y. Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiami atitinkami gaminiai suprantami kaip atskiri srautai: elektros ir elektroninė įranga, transporto priemonės, alyvos, apmokestinamieji gaminiai, supakuoti gaminiai. ATĮ 34²² straipsnio 8 dalyje nurodyta, kad „gamintojas ir (ar) importuotojas tuo pačiu metu negali tų pačių gaminių, įskaitant pakuotes, atliekų tvarkymo organizavimo pavesti daugiau negu vienai Organizacijai“. Taigi, gamintojui ar importuotojui pasirinkus pareigas vykdyti kolektyviai, visos pareigos dėl visų apmokestinamųjų gaminių to paties gamintojo ar importuotojo tuo pačiu metu turi būti pavestos vienai Organizacijai, t. y. gamintojas ar importuotojas tuo pačiu laikotarpiu negali dalies apmokestinamųjų gaminių pareigų pavesti vienai, dalies kitai Organizacijai.

27. ATĮ 34²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punkte numatyta, kad gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija Organizacijai gali būti panaikinta ne tik už licencijuojamos veiklos sąlygų pažeidimą, bet ir už bet kurios kitos Organizacijai nustatytos pareigos nevykdymą ar netinkamą vykdymą. Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos prevencijos ataskaitoje¹ konstatuota, kad licencijos galiojimo panaikinimas turėtų būti išskirtinė poveikio priemonė ūkio subjektams. rekomenduota eliminuoti galimybę gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijos galiojimą panaikinti ir už nelicencijuojamos veiklos reikalavimų pažeidimus, o už pastaruosius pažeidimus nustatyti adekvačias ir proporcingas sankcijas.

28. ATĮ 2 straipsnio 5 dalyje apibrėžta, kad apmokestinamieji gaminiai yra pagal Lietuvos MATĮ apmokestinami gaminiai. MATĮ 4 straipsnio 2 punkte numatyta, kad mokesčio objektas yra Lietuvos Respublikos vidaus rinkai (toliau – rinka) tiekti gaminiai, nurodyti MATĮ 3 priede, kurie buvo tiekti rinkai kaip atskiri gaminiai, neįeinantys į kito gaminių sudėtį. MATĮ 3 priede „Gaminių sąrašas ir mokesčio už aplinkos teršimą tarifai“ gaminiams įvardytos motociklų ir lengvųjų automobilių naujos, restauruotos ir naudotos padangos; autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių naujos, restauruotos ir naudotos padangos ir kitos naujos, restauruotos ir naudotos padangos, sveriančios daugiau kaip 3 kg. Atsižvelgiant į tai, restauruotos padangos, kurios prieš restauravimą buvo įsigytos Lietuvos Respublikoje, taip pat priskiriamos prie apmokestinamųjų gaminių. Vadovaujantis ATĮ 2 straipsnio 36 dalimi, gamintojui priskiriamas teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja, t. y. ATĮ 34¹⁸ straipsnio 1 dalyje nustatytas padangų gamintojui pareigas turi vykdyti ir Lietuvos Respublikoje įsigytų naudotų padangų restauravimą atlikusi įmonė.

29. MATĮ 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad mokesčio objektas yra Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekti (t. y. Lietuvos Respublikos teritorijoje pagaminti arba importuoti ir (ar) įvežti į Lietuvos Respublikos teritoriją, įskaitant muitinės sandėlius, laikinojo saugojimo sandėlius ir laisvasias zonas, ir perleisti atlygintinai arba neatlygintinai bet kuriam kitam asmeniui Lietuvos Respublikos teritorijoje ar sunaudoti gamintojo ar importuotojo reikmėms) gaminiai, nurodyti MATĮ 3 priede, kurie buvo tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai kaip atskiri gaminiai, neįeinantys į kito gaminių sudėtį. ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 1 punkte nustatyta, kad apmokestinamųjų gaminių gamintoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir (ar) gaminius pakuoja*. ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 1 punkte nustatyta, kad apmokestinamųjų gaminių importuotoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris importuoja ir (ar) iš kitos valstybės įveža alyvas, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumulatorius) ir gaminių pripildytas pakuotes į Lietuvos Respublikos teritoriją*. Vadovaujantis esamu teisiniu reglamentavimu apmokestinamųjų gaminių (*motociklų, lengvųjų automobilių, autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių padangos, kito padangos, sveriančių daugiau kaip 3 kg, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai, autotransporto priemonių amortizatoriai*), kurie įeina į kito gaminių sudėtį (pvz., komplektinis ratas,

transporto priemonė), gamintojai ir importuotojai neturi prievolės vykdyti ATĮ apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų.

30. MATĮ 7 straipsnio 8 dalyje numatyta, kad mokesčio už aplinkos teršimą tarifai indeksuojami kiekvienais metais, pasibaigus mokestiniam laikotarpiui, taikant indeksavimo koeficientą, kuris nustatomas Lietuvos statistikos departamento apskaičiuotą ir Oficialiosios statistikos portale paskelbtą mokestinių metų vartotojų kainų indeksą dalijant iš šimto. Mokestinių metų vartotojų kainų indeksas nustatomas kiekvienų mokestinių metų gruodžio mėnesio kainas palyginus su 2018 metų gruodžio mėnesio kainomis.

31. MATĮ 3 priede naujos, restauruotos ir naudotos padangos klasifikuojamos į dvi kategorijas su skirtingais mokesčio tarifais: motociklų ir lengvųjų automobilių padangoms taikomas 300 Eur/t tarifas, o autobusų, krovininių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių padangoms ir kitoms padangoms, sveriančioms daugiau kaip 3 kg, taikomas 600 Eur/t tarifas. Padangų skirstymas į kategorijas kelia didelę riziką stambių padangų (krovininių, žemės ūkio ir kitų) gamintojams ir importuotojams neįvykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarime Nr. 1168 „Dėl Apmokestinamųjų gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“ nustatytą šių padangų atliekų tvarkymo užduotį dėl šių padangų atliekų trūkumo.

32. Atitiktis Europos standartui EN 50625-1:2014 „Elektrinės ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo, gabenimo ir apdorojimo reikalavimai. 1 dalis. Bendrieji apdorojimo reikalavimai“ yra numatytas Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojų sąrašo sudarymo tvarkos apraše. Jis privalomas norint išrašyti įrodančius dokumentus atliekų tvarkytojams, o atliekų surinkėjams tokios prievolės nebuvo.

33. Organizacija ATĮ 34² straipsnio 4 dalies 1 punkte nurodytas išlaidas turi finansuoti proporcingai jos dalyvių ir jai organizuoti elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymą sutartiniais pagrindais pavedusių gamintojų ir importuotojų užimamai rinkos daliai, kuri Vyriausybės įgalios institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų ir importuotojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos kiekį.

34. ATĮ 34¹ straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta, kad įvykdyti Vyriausybės nustatytas EEĮ atliekų tvarkymo užduotis gamintojai ir importuotojai turi atsižvelgdami į per praėjusius kalendorinius metus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekto elektros ir elektroninės įrangos kiekį.

35. ATĮ nustatyta, kad EEĮ gamintojai ir importuotojai gali keisti organizaciją metų eigoje.

36. ATĮ numatyta, kad gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencija gali būti keičiama tik pasikeitus licencijoje nurodytiems licencijos turėtojo duomenims (licencijos turėtojo rekvizitams) 34²⁷ straipsnio 1 dalis.

37. ATĮ 34¹⁵ straipsnio 17 dalyje nustatyta, kad baterijų ir akumuliatorių gamintojai ir (ar) importuotojai privalo Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo nustatyta tvarka mokėti mokestį už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis, jeigu apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai nevykdo Vyriausybės ar jos įgalios institucijos nustatytą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių.

38. ATĮ 34²⁴ straipsnio 6, 7, 8 dalių pakeitimai atliekami, kad gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų pavadinimai atitiktų šiuo metu galiojančias gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšys. Galiojančiame ATĮ yra nurodyti seni licencijų pavadinimai.

39. ATĮ 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 4 punkte nustatyta, kad nuo 2011 m. rugsėjo 26 d. perdirbant surinktas baterijų ir akumuliatorių atliekas būtų pasiektas Vyriausybės nustatytas baterijų ir akumuliatorių perdirbimo efektyvumas

40. Galiojančiame ATĮ nėra aiškiai įvardinta, kada gali būti panaikinamas įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (ar) sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, kuris priimtas dėl to, kad Organizacija neįvykdė Vyriausybės nustatytą elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių ar Vyriausybės nustatytą gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių.

41. Direktyvos 2008/98 22 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad valstybės narės turi užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2023 m. gruodžio 31 d. biologinės atliekos būtų arba atskiriamos ir perdirbamos jų susidarymo vietoje, arba surenkamos atskirai ir nemaišomos su kitų tipų atliekomis. Perkeliant šias Direktyvos 2008/98 nuostatas ATĮ pakeitimo įstatymo Nr. XIV-407 14 straipsnio 8 dalimi nustatytas įpareigojimas savivaldybėms užtikrinti biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimo galimybę ir priemones visiems komunalinių atliekų turėtojams. Tačiau, kitaip nei Direktyvoje 2008/98, šių nuostatų įsigaliojimas numatytas 2023 m. sausio 31 d.

42. Vadovaujantis PPATĮ 10 straipsnio 4 dalies 2 ir 3 punktais, Pakuočių organizacijos pateiktų banko garantijų ar laidavimo draudimo sutarčių (toliau – garantai) lėšos turėtų būti skirtos apmokėti pakuočių atliekų tvarkymo, komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūros, administravimo išlaidas, kurių neapmokėjo pakuočių organizacijos. ATĮ numatyta, kad Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšos naudojamos finansuoti investicinius projektus, dotacijas savivaldybėms ir subsidijas ūkio subjektams. Programos priemonių vykdytojai programos lėšomis prekes, paslaugas ir darbus perka vadovaudamiesi Viešųjų pirkimų įstatymu arba Pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu. Atsižvelgus į minėtas ATĮ nuostatas, turėtų būti skelbiami kvietimai teikti paraiškas gauti subsidijas ir dotacijas ar finansuoti investicinius projektus, o ne atliekami tiksliniai apmokėjimai atliekų tvarkytojams ir savivaldybėms apmokant komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymo išlaidas, kurių neapmokėjo pakuočių organizacijos.

43. ATĮ ir PPATĮ numatyta, kad vykdydami pareigą organizuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą, individualiai pareigas vykdantys gamintojai, importuotojai ir kolektyviai gamintojų, importuotojų pareigas vykdančios Organizacijos turi sudaryti sutartis dėl gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo su atitinkamas gaminių ir pakuočių atliekas tvarkančiais atliekų tvarkytojais. Tačiau ATĮ ir PPATĮ nenumatyta aiški pareiga gamintojams, importuotojams ir licencijuotoms organizacijoms, kad tokios sutartys turėtų būti sudaromos su atliekų tvarkytojais, kurie pagal ATĮ 34³¹ straipsnį turi teisę išrašyti gaminių ar pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus. Tai sudaro prielaidas subjektams piktnaudžiauti ir, pvz., sudaryti sutartis dėl gaminių atliekų tvarkymo su asociacija, kuri vienija atliekų tvarkytojus, kurie neturi teisės išrašyti gaminių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

44. PPATĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad pakuočių medžiagų tiekėjai, pakuočių gamintojai, supakuotų (sufasuotų) produktų gamintojai (pakuočių naudotojai), importuotojai, pardavėjai, platintojai, pakuočių atliekų tvarkytojai, kitos šiame ir kituose įstatymuose numatytos organizacijos pakuočių ir pakuočių atliekų apskaitą tvarko ir pagal šios apskaitos duomenis atsiskaito Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Vyriausybė yra pavedusi šią tvarką nustatyti Aplinkos ministerijai.

45. AAĮ 102 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad „įstatymuose numatytos pareigos organizuoti surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą atliekų, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų tiektus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai elektros ir elektroninę įrangą, baterijas ir akumuliatorius, transporto priemones ir (ar) apmokestinamuosius gaminius nevykdymas užtraukia baudą nuo šešių tūkstančių iki keturiolikos tūkstančių eurų“, t. y. nėra aiškiai įtvirtinta, kad ekonominės sankcijos taikomos juridiniams asmenims ir už pažeidimus, susijusius su ATĮ numatytos pareigos sudaryti rašytinės formos sutartis, susijusias su atliekų tvarkymu.

46. ATĮ 2 straipsnio 58⁴ dalyje, taip pat 30² straipsnio 6 ir 10 dalyse nurodyta, kad į reguliuojamąją kainą neįskaičiuojamos tik komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudos, komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo iš atliekų turėtojų paslaugų sąnaudos. Tai ne visos sąnaudos, kurios neturėtų būti įskaičiuojamos į reguliuojamąją kainą.

47. ATĮ 30² straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybės taryba. Ši nuostata dalinai atkartoja ATĮ 30² straipsnio 10 dalies nuostatą, kad savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į Tarybos nustatytas regionines kainas ir vadovaudamosi Vyriausybės patvirtintomis vietinės

rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklėmis ir savivaldybių vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo teisės aktais, pridėdamos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudas ir komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir vežimo paslaugų kainą, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo regioninių kainų patvirtinimo patvirtina naujus arba patvirtina esamus rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžius. Kuo turi vadovautis savivaldybės taryba nustatydamą ir tvirtindama rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nurodyta ATĮ 30² straipsnio 4 dalyje (*vadovaudamasi šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytais principais*) ir ATĮ 30² straipsnio 10 dalyje (*atsižvelgdamos į Tarybos nustatytas regionines kainas ir vadovaudamasi Vyriausybės patvirtintomis vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklėmis ir savivaldybių vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo teisės aktais*).

48. ATĮ 30² straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydį nustato savivaldybės taryba, neviršydamą Tarybos¹³ nustatyto regioninės kainos dydžio. Ši nuostata prieštarauja ATĮ 30² straipsnio 10 dalyje nustatytoms rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio sudedamosioms dalims: savivaldybių tarybos, atsižvelgdamos į Tarybos nustatytas regionines kainas ir vadovaudamosi Vyriausybės patvirtintomis vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą taisyklėmis ir savivaldybių vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo teisės aktais, pridėdamos savivaldybės komunalinių atliekų tvarkymo administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lėšų administravimo sąnaudas ir komunalinių atliekų surinkimo iš atliekų turėtojų ir vežimo paslaugų kainą, ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo regioninių kainų patvirtinimo patvirtina naujus arba patvirtina esamus rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžius.

49. ATĮ numatyta, kad gamintojo atsakomybės principas taikomas ir tabako gaminiams su filtrais ir (ar) filtrais, parduodamiems naudoti kartu su tabako gaminiais, taip pat drėgnosioms servetėlėms bei oro balionėliams, kurių sudėtyje yra plastiko. Šių vienkartinių plastikinių gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai pagal nustatytą reguliavimą privalo organizuoti šiukšlių ir atliekų, kurios susidarė naudojant jų gaminius, išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo finansavimą; nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę atliekų prevencijos ir tvarkymo klausimais, apmokėti šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo, taip pat visuomenės švietimo ir informavimo organizavimo ir vykdymo išlaidas, neviršijant šioms paslaugoms ekonomiškai efektyviai teikti būtinų išlaidų; tvarkyti tokių vienkartinių plastikinių gaminių apskaitą ir teikti apskaitos ataskaitas aplinkos ministro nustatyta tvarka. Vykdydami ATĮ nustatytas pareigas, gamintojai ir (ar) importuotojai yra įpareigoti sudaryti sutartis su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) ir tokiu būdu finansuoti savivaldybės (ar jos vardu) vykdomo atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, ir šiukšlių, kurios susidarė naudojant gamintojų ir importuotojų pateiktus Lietuvos Respublikos rinkai gaminius, išrinkimą, surinkimą, vežimą, apdorojimą. ATĮ numatyta, kad aplinkos ministras tvirtina rekomendacijas dėl šių atliekų ir šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo kriterijų ir tokio finansavimo sutarčių sudarymo su savivaldybėmis pagrindinių sąlygų. ATĮ taip pat įtvirtina, kad pareigą finansuoti šiukšlių ir (ar) atliekų tvarkymą bei visuomenės švietimą ir informavimą vienkartinių plastikinių gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai galės vykdyti individualiai arba kolektyviai (per Organizacijas), tam įstatyme nustatytos papildomos gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšys: 1) tabako gaminių su filtrais ir filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimo

13 Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

organizavimo licencija; 2) drėgnųjų servetėlių ir oro balionėlių šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimo organizavimo licencija. Taip pat ATĮ nustatoma, kad atliekų ir (ar) šiukšlių tvarkymo išlaidos finansuojamos proporcingai gamintojų ir importuotojų užimamai rinkos daliai, kuri apskaičiuojama Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka.

50. MATĮ 5 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad mokesčio už aplinkos teršimą mokėtoju yra gaminių ir (ar) pakuočių gamintojas ir (ar) importuotojas, t. y. juo negali būti pakuočių, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekų tvarkymą organizuojanti licencijuota organizacija.

51. MATĮ 6 straipsnio 8 dalies 1 punkte nustatyta, kad nuo mokesčio už aplinkos teršimą sąvartyne šalinamomis atliekomis atleidžiami sąvartynų operatoriai už šalintas fosfogipso atliekas.

52. ANK 250 straipsnio 9 ir 11 dalyse nustatyta, kad bauda skiriama už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą, kurios šiuo metu dar nėra nustatytos, alyvos atliekų tvarkymo užduočių neįvykdymą.

53. ANK 255 straipsnio 6 ir 7 dalyse nustatyta, kad bauda skiriama už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą, kurios šiuo metu dar nėra nustatytos, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymo užduočių neįvykdymą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

1. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 5 dalis, siūloma aiškiau apibrėžti, kad apmokestinamieji gaminiai yra MATĮ 3 priede nurodyti gaminiai (*padangos, akumuliatoriai, baterijos, vidaus degimo variklių degalų arba tepalų filtrai, jų dalys ir komponentai, vidaus degimo variklių įsiurbiamo oro filtrai, jų dalys ir komponentai, autotransporto priemonių amortizatoriai*) nepriklausomai nuo to, ar jie buvo tiekti Lietuvos Respublikos vidaus rinkai. Atitinkamai ATĮ bus galima aiškiai išskirti kokias pareigas turi vykdyti gamintojai ir importuotojai priklausomai nuo to, ar apmokestinamuosius gaminius tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

2. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 2 dalimi, patikslinus ATĮ 2 straipsnio 12 dalyje apibrėžtą sąvoką „atliekų perdirbimas“, bus nustatyta, kad atliekų perdirbimui nepriskiriamas atliekų naudojimas perdirbant į medžiagas, kurios turi būti naudojamos užpildymui atliekomis, ne užpildymui, kaip nustatyta galiojančiame ATĮ.

3. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalimi, kuria ATĮ 2 straipsnis papildomas 28¹ dalimi, siūloma apibrėžti sąvoką „Europos standartai dėl elektros ir elektroninės įrangos surinkimo, gabenimo, tvarkymo ir pakartotinio naudojimo“.

4. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 4 ir 5 dalimis, kuriomis pakeičiamos ATĮ 2 straipsnio 36 ir 38 dalių preambulės, siūloma nustatyti, kad gamintoju ir importuotoju būtų laikomas vykdančias ekonominę veiklą asmuo nepriklausomai nuo veiklos registravimo fakto. Dėl to bus įgyvendintas principas „formalaus reikalavimo neišpildymas neatleidžia nuo teisės aktuose nustatytų pareigų vykdymo“, t. y. veiklos neįregistravimo faktas neatleis gamintojų ir importuotojų nuo ATĮ nustatytų pareigų vykdymo. Aplinkos apsaugos kontrolę vykdančios institucijos turės galimybę bausti (taikyti sankcijas) ekonominę veiklą vykdančius, tačiau neįregistravusius savo veiklos, asmenis dėl prievolės organizuoti gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymą nevykdymo.

5. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 1 punktą, siūloma atsisakyti termino „importuoja“, kuris dubliuojasi su tame pačiame punkte vartojamu žodžių junginiu „iš kitos valstybės įveža“. Taip pat dėl teisinio aiškumo detalizuojama, kad įvežimas „iš kitos valstybės“, tai įvežimas iš valstybės narės ar trečiosios šalies.

6. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 6 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 39 dalis, siekiant aiškumo siūloma nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių atliekos (atitinkamų rūšių padangų atliekos, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ir komponentų atliekos, autotransporto priemonių amortizatorių atliekos) ir alyvos atliekos nepriskiriamos prie komunalinių atliekų, nes už šių atliekų tvarkymą atsakingi apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai. Dėl to DGAS aikštelės neprivalės nemokamai priimti

apmokestinamųjų gaminių ir alyvos atliekų ir jų sutvarkymo kaštai nebus įskaičiuojami į vietinę rinkliavą už komunalinių atliekų sutvarkymą. Tai paskatins gyventojus transporto priemones remontuoti legaliose transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančiose įmonėse, kurios turi įstatyminę prievolę alyvos ir apmokestinamųjų gaminių atliekas priimti nemokamai ir jas tinkamai sutvarkyti. Be to, atsižvelgiant į 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/851, kuri keitė Direktyvą 2008/98 dėl atliekų, rečitalio 10 dalies nuostatas, patikslinama iš kokių kitų šaltinių, išskyrus namų ūkius, susidariusios atliekos priskirtinos komunalinėms atliekoms.

7. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 7 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 58⁴ dalis, siūloma nustatyti, kad į reguliuojamąją kainą be komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administravimo, komunalinių atliekų tvarkymo lešų administravimo sąnaudų, komunalinių atliekų surinkimo ir vežimo iš atliekų turėtojų paslaugų sąnaudų neįskaičiuojamos komunalinių atliekų surinkimo infrastruktūros įrengimo, priežiūros, atnaujinimo ir plėtros sąnaudos, savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose surinktų komunalinių atliekų apdorojimo sąnaudos, kurios neįtrauktos į regioninę kainą ir kurias turi padengti savivaldybė ir (ar) patiria savivaldybės Viešųjų pirkimų įstatymo nustatyta tvarka parinktas juridinis asmuo, kurio veikla nėra reguliuojama pagal ATĮ 2 straipsnio 58⁵ dalį. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 9 straipsnio 2 ir 3 dalimis atitinkamai pakeičiamos su minėtu pakeitimu susijusios ATĮ 30² straipsnio 6 ir 10 dalys.

8. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 8 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 60 dalis, siūloma tikslinti sąvartyno sąvoką, apibrėžiant ją taip, kaip ji apibrėžta Direktyvoje [1999/31/EB](#).

9. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 9 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 64 dalis, siūloma įtraukti į sąvoką „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“ alyvą. Siūloma atitinkamai patikslinti šias ATĮ nuostatas: ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 2 punktą, ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 4 punktą, ATĮ 34¹² straipsnio 2 dalį ir ATĮ 34¹⁴ straipsnio 1 dalį nurodant sąvoką „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“ vietoj vartojamos sąvokos „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“. Todėl ATĮ taps nuosekliu ir aiškiu teisės aktu.

10. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 9 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 2 straipsnio 64 dalis, ir MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiama MATĮ 2 straipsnio 18 dalis, siūloma nustatyti, kad įmonės, įvežančios į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminančios Lietuvos Respublikos teritorijoje savo reikmėms ne daugiau kaip 25 litrus alyvos, ne daugiau kaip 5 vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų vienetus ir ne daugiau kaip 20 autotransporto priemonių amortizatorių ar tos pačios rūšies padangų vienetus per kalendorinius metus, būtų atleidžiami nuo ATĮ nustatytų alyvos ir (ar) apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumuliatorius) gamintojams ir importuotojams pareigų. Minėti kiekiai nustatyti atsižvelgiant į ATĮ 2 straipsnio 64 dalyje nustatytą 5 vienetus kiekį baterijoms, akumuliatoriams ir transporto priemonėms, t. y. 5 litrai alyvos x 5 transporto priemonės, 1 vidaus degimo variklio degalų, oro arba tepalo filtras x 5 transporto priemonės, 4 padangos x 5 transporto priemonės, 4 amortizatoriai x 5 transporto priemonės. Dėl to sumažės administracinė našta savo reikmėms nedidelius kiekius alyvos, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrus, jų dalis ar komponentus, autotransporto priemonių amortizatorių ir padangas įvežančioms į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminančioms Lietuvos Respublikos teritorijoje įmonėms. 2022 m. 32 įmonės, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms alyvos kiekis per kalendorinius metus neviršijo 25 litrų, savo reikmėms bendrai importavo 2026 litrus alyvos (26,94 t), 19 įmonių, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms padangų kiekis per kalendorinius metus neviršijo 20 padangų, savo reikmėms bendrai importavo 542 padangas (58,59 t), 21 įmonė, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms amortizatorių kiekis per kalendorinius metus neviršijo 20 amortizatorių, savo reikmėms bendrai importavo 1112 amortizatorių (4,26 t), 13 įmonių, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms stambių padangų kiekis per kalendorinius metus neviršijo 20 padangų, savo reikmėms bendrai importavo 278 padangas (51 t), 37 įmonės, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms degalų filtrų kiekis per kalendorinius metus neviršijo 5 degalų filtrų, savo reikmėms bendrai importavo 874 degalų filtrus (0,77 t), 38 įmonės, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms tepalų

filtrų kiekis per kalendorinius metus neviršijo 5 tepalų filtrų, savo reikmėms bendrai importavo 919 tepalų filtrų (1,65 t), 38 įmonės, kurios kiekvienos sunaudotas savo reikmėms oro filtrų kiekis per kalendorinius metus neviršijo 5 oro filtrų, savo reikmėms bendrai importavo 1432 oro filtrus (1,37 t)¹⁴.

11. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 10 dalimi, kuriuo papildomas ATĮ 2 straipsnis 66¹ punktu, siūloma apibrėžti ATĮ vartojamą sąvoką „transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikianti įmonė“.

12. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 4 straipsnio 10 dalis, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 4 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ATĮ 6¹ straipsnio 1 dalies 1 punktas, siūloma nustatyti, kad ATVR registruotis reikia tik profesinę atliekų surinkimo ir vežimo veiklą (vežant atliekas reguliariai) vykdančioms įmonėms, kurioms kriterijus nustatys aplinkos ministras.

13. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 6 straipsnio 2 dalis, siūloma nustatyti, kad aplinkos ministras, atsižvelgdamas į įmonės vykdomą ekonominę veiklą, nustatys nepavojingųjų ir pavojingųjų atliekų naudojimo ir įmonės ūkinės veiklos metu susidariusių nepavojingųjų atliekų šalinimo veiklos rūšis, atliekų rūšis ir kiekius, kuriuos ši įmonė turės teisę apdoroti be taršos ar TIPK leidimo. Nustatant išimtis dėl prievolės įmonei turėti taršos ar TIPK leidimą, atsižvelgiant į Direktyvos 2008/98 nuostatas, bus siekiama užtikrinti, kad atliekos būtų apdorojamos nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai. Vykdam atliekų šalinimo veiklas turės būti atsižvelgiama į geriausias turimas technologijas, pavojingosioms atliekoms nustatomos ribinės pavojingų medžiagų kiekio atliekose vertės bei ribines išmetimo vertės.

14. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 7 straipsnio 1 dalis, PPATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo pakeičiama PPATĮ 6 straipsnio 1 dalis, siūloma nustatyti, kad atliekų apskaitos tvarkymo ir ataskaitų apie atliekų susidarymą ir tvarkymą teikimo tvarką bei pakuočių atliekų apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką nustatytą ne Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, o aplinkos ministro įgaliota institucija, kuriai pavesta priimti atliekų ataskaitas, t. y. šie įgaliojimai būtų suteikti Aplinkos apsaugos agentūrai. Siūlomas teisinis reguliavimas sudarys sąlygas operatyviai reaguoti į praktikoje iškilusį poreikį tobulinti atliekų apskaitos ir atliekų ataskaitų teikimo tvarką bei pakuočių atliekų apskaitos ir ataskaitų teikimo tvarką, užtikrinant patogesnę ir efektyvesnę atliekų apskaitos sistemą, duomenų informatyvumą.

15. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ATĮ 11² straipsnis, siūloma nustatyti, kad atliekų tvarkymo specialistams, norintiems dirbti sąvartynus eksploatuojančiose, pavojingąsias atliekas surenkančiose, vežančiose, apdorojančiose, atliekas deginančiose įmonėse, ir turintiems atitinkamą profesinę kvalifikaciją, nereiktų turėti Pažymėjimo. Taip pat asmenys, turintys Pažymėjimą, privalėtų tobulinti kompetenciją ne rečiau kaip kas penki metai.

16. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ATĮ 20 straipsnis, siūloma nustatyti, kad Aplinkos ministerija galėtų reglamentuoti ir administruoti ir laikinąjį atliekų laikymą, kuris nepriskiriamas atliekų tvarkymo veikloms.

17. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 8 straipsniu, kuriuo pakeičiamas ATĮ 30 straipsnio 10 dalies 4 punktas, papildoma ATĮ 30 straipsnio 10 dalis 7 punktu, pakeičiamas ATĮ 30 straipsnio 17 dalies 4 punktas bei ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 8 punktu, kuriuo pakeičiamas 34¹⁸ straipsnis (naujos redakcijos ATĮ 34¹⁸ straipsnio 12 dalis), siūloma nustatyti, kad gyventojams būtų užtikrinta galimybė nemokamai DGAS aikštelėse atiduoti buityje susidarancias neapmokestinamų padangų atliekas (pvz., dviračių, neįgaliųjų vežimėlių, riedučių, riedlenčių, paspirtukų, vaikiškų ar kitokių vežimėlių, mopedų, triračių, keturračių padangų atliekas ir padangų, sveriančių mažiau kaip 3 kg, atliekas) ir kad gyventojams bei juridiniams asmenims būtų užtikrinta galimybė mokamai (suteikiant teisę savivaldybei nustatyti priėmimo įkainį) atiduoti motociklų bei lengvųjų automobilių padangų (apmokestinamų padangų) atliekas DGAS aikštelėse. Dėl to gyventojams ir ūkio subjektams bus aišku, kokias padangų atliekas bus galima pristatyti į DGAS aikšteles. Bus skatinamas padangų

¹⁴ 2023 m. sausio 5 d. GPAIS duomenys.

įsigijimas legaliose padangų platinimo vietose ir padangų keitimas legaliose transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančiose įmonėse, nes tik jose bus galima nemokamai palikti padangų atliekas, kurių sutvarkymą finansuoja padangų gamintojai ir (ar) importuotojai. DGAS aikštelės bus kaip papildomos mokamos padangų atliekų surinkimo vietos, kuriose padangų atliekų sutvarkymą finansuos padangų atliekų turėtojai, kurie padangų atliekas nebus pridavę padangų platintojams ar transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms, įskaitant nelegaliai veikiančias įmones. Motociklų bei lengvųjų automobilių padangų atliekų priėmimo įkainių nustatymo teisė suteikiama savivaldybėms, o ne regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes pagal ATĮ 25 straipsnį savivaldybė atsakinga už šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą, t. y. savivaldybė, atsižvelgdama į jos savivaldybės teritorijoje esančių bešeimininkių padangų atliekų kiekį, turėtų nustatyti tokį šių padangų atliekų priėmimo įkainį, kad padangų atliekų turėtojas nebūtų skatinamas atsikratyti šių padangų atliekomis gamtoje. Taip pat ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 8 straipsnio 4 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 30 straipsnio 17 dalies 4 punktas, siūloma, nustatyti, kad gyventojams būtų užtikrinta rūšiavimo galimybė ir atskiras surinkimas buitijoje susidarančių baldų, medienos, mineralinių atliekų (pavyzdžiui, betono, plytų, keramikos ir kt.), metalų, stiklo, plastiko, gipso atliekų, susidariusių gyventojui atliekant statybos darbus ūkio būdu, elektros ir elektroninės įrangos, padangų, pavojingųjų buitinių ir kitų atliekų.

18. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 9 straipsnio 1 dalimi, kuria pripažįstama netekusi galios ATĮ 30² straipsnio 4 dalis, siūloma, apjungiant ATĮ 30² straipsnio 4 ir 10 dalių atitinkamas nuostatas, atsakyti pasikartojančių nuostatų dėl rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo. Taip pat siūloma atsakyti nuostatos, prieštaraujančios rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo sudedamosioms dalims. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 9 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 30² straipsnio 10 dalis, siūloma nustatyti, kad sprendimą dėl mokesčio laikotarpio pradžios priims savivaldybės taryba.

19. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 10 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 34 straipsnio 2 dalis, siūloma atsakyti nuostatos, kad Atliekų prevencijos ir tvarkymo programos lėšas sudaro ir pakuočių organizacijų pateiktų garantų lėšos. Pažymėtina, kad šios lėšos būtų pervedamos licencijas išduodančios institucijos funkcijas vykdančiai Aplinkos apsaugos agentūrai ir naudojamos kaip kitos lėšos pagal Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. gegužės 14 d. nutarimu Nr. 543 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“, 55 punktą, t. y. konkrečioms išlaidoms pagal PPATĮ apmokėti.

20. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 4 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 4 punktas (naujos redakcijos ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 5 punktas), siūloma nustatyti, kad transporto priemonių gamintoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistruvęs savo veiklą asmuo, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina ir tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones*. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 5 punktas (naujos redakcijos ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 6 punktas) ir siūloma nustatyti, kad transporto priemonių importuotoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistruvęs savo veiklą asmuo, kuris iš kitos valstybės narės ar trečiosios šalies įveža ir tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais transporto priemones*. Patikslinus transporto priemonių gamintojo ir importuotojo sąvokas: 1. bus aiškiau, kas laikoma transporto priemonių gamintoju, o kas importuotoju; 2. gamintojo sąvoka nesidubliuos su importuotojo sąvoka, nes šiuo metu transporto priemonių iš trečiųjų šalių importuotojus apima gamintojo sąvoka; 3. transporto priemonių gamintojams, kurie tik eksportuoja transporto priemones, kaip ir transporto priemonių importuotojams, kurie tik tranzitu veža transporto priemones, nereikės registruotis GPAIS, tvarkyti transporto priemonių apskaitą, teikti apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas, užtikrinti, kad būtų sudarytos sąlygos asmeniui, kuriam priklausanti ENTP neturi rinkos vertės ar ši vertė yra neigiama, nemokamai atiduoti tvarkyti šią ENTP, nes dėl jų veiklos nesusidaro ENTP

Lietuvoje. Šie pakeitimai suvienodins transporto priemonių gamintojų ir importuotojų pareigas, sumažės administracinė našta ⁷¹⁵ transporto priemonių gamintojams.

21. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalies 6 punktą, siūloma aiškiau apibrėžti, kad transporto priemonių gamintojai ir importuotojai turi pareigą teikti ne tik apskaitos, bet atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas, kurių teikimo tvarka nustatyta Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-290 „Dėl Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“.

22. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 2 dalimi, kuria papildoma ATĮ 34⁴ straipsnio 1 dalis 7 punktu, siūloma įtvirtinti prievolę transporto priemonių gamintojams ir importuotojams užtikrinti 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [2000/53/EB](#) dėl eksploatuoti netinkamų transporto priemonių 7 straipsnio 2 dalies b punkte nustatytą ENTP tvarkymo kokybinių užduočių (95 proc. pakartotinis naudojimas ir naudojimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį; 85 proc. pakartotinis naudojimas ir perdirbimas pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį), kurios šiuo metu deklaruotos Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519 „Dėl Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano patvirtinimo“, 283.4 papunktyje, įvykdymą, o ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 8 dalis, siūloma įtvirtinti prievolę ENTP tvarkytojams įvykdyti ENTP tvarkymo kokybines užduotis. Tam kad, transporto priemonių gamintojai ir importuotojai galėtų užtikrinti kokybinių užduočių vykdymą, o visi ENTP tvarkytojai gautų finansavimą neigiamą rinkos vertę turinčių ar neturinčių rinkos vertės išmontuotų transporto priemonių dalių tinkamam sutvarkymui, t. y. tinkamai būtų įgyvendintas gamintojo atsakomybės principas, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 8 dalis ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalimi, kuriuo pakeičiamas ATĮ 34⁵ straipsnis (naujos redakcijos ATĮ 34⁵ straipsnio 4 dalis) siūloma nustatyti prievolę sudaryti tarpusavio sutartis, kuriose turi būti numatyta finansavimo už ENTP surinkimą, vežimą, paruošimą naudoti, naudojimą (perdirbimą) tvarka, proporcinga jų užimamai rinkos daliai, šalių teisės, pareigos ir atsakomybė už įsipareigojimų nevykdymą, sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolės tvarka, pretenzijų pateikimo, nagrinėjimo ir ginčų sprendimo tvarka, sutarties galiojimo terminas, jos keitimo ar nutraukimo sąlygos ir tvarka. Šie pakeitimai užtikrins visose ENTP tvarkymo įmonėse susidarančių neigiamą rinkos vertę turinčių ar neturinčių rinkos vertės transporto priemonių dalių tinkamą sutvarkymą, tačiau prievolė sudaryti tarpusavio sutartis padidins administracinę našta transporto priemonių gamintojams ir importuotojams bei ENTP tvarkytojams. Siekiant sumažinti atsirandančią administracinę našta dėl prievolės sudaryti sutartis, siekiant paprastesnės ir efektyvesnės kontrolės dėl transporto priemonių gamintojų ir importuotojų pareigų vykdymo bei siekiant, kad būtų daugiau investuojama į visuomenės švietimą ir informavimą ENTP atliekų tvarkymo klausimais, nes ATĮ 34²² straipsnio 10 dalyje nustatyta pareiga skirti ne mažiau kaip 3 procentus gautų pajamų visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais numatyta tik Organizacijoms. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 2 dalis, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalimi, kuria panaikinamas ATĮ 34⁶ straipsnis, siūloma nustatyti, kad ENTP tvarkymas turi būti organizuojamas tik kolektyviai. Tikėtina, kad, atsisakius individualaus ENTP tvarkymo organizavimo, sumažės ENTP tvarkymo kaštai transporto priemonių gamintojams ir importuotojams, individualiai organizuojantiems ENTP tvarkymą, nes bus didesnės galimybės sutarti dėl mažesnių ENTP tvarkymo kainų. Bus paprastesnė ir efektyvesnė kontrolė dėl transporto priemonių gamintojų ir importuotojų pareigų vykdymo. Bus daugiau investuojama į visuomenės švietimą ir informavimą ENTP tvarkymo klausimais.

23. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁵ straipsnis (naujos redakcijos 34⁵ straipsnio 1 dalis), siūloma nustatyti, kad transporto priemonių

¹⁵ 2023-01-17 GPAIS duomenys apie 2022 m. registruotus transporto priemonių gamintojus.

gamintojai ir (ar) importuotojai privalės kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos pavesti Organizacijai organizuoti ENTP tvarkymą ateinančiais kalendoriniais metais ir kad, transporto priemonių gamintojai ir (ar) importuotojai, pavedę savo pareigas vykdyti vienai Organizacijai, negalės pavesti savo pareigų vykdymo kitai Organizacijai einamųjų kalendorinių metų laikotarpiu. Taip bus užtikrintas tikslus Organizacijos užimamos rinkos dalies paskaičiavimas, pagal kurį bus finansuojamas ENTP tvarkymas, ir bus galima tiksliai patikrinti, ar Organizacijos užimama rinkos dalis atitinka licencijai gauti siūlomą nustatyti 10 procentų ribą.

24. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 15 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁵ straipsnis (naujos redakcijos 34⁵ straipsnio 2 dalis), ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 33 straipsnio 2 dalimi, kuria pakeičiamas 34²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punktas, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 16 straipsnio 1 dalimi, kuria panaikinamas ATĮ 34⁶ straipsnis, siūloma atsisakyti individualaus ENTP tvarkymo organizavimo ir nustatyti, kad ENTP tvarkymui organizuoti Organizacija galės būti steigiama, jei ENTP tvarkymo organizavimą jai paves Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiantys transporto priemonės gamintojai ir (ar) importuotojai, kurių bendra užimama rinkos dalis, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka bus apskaičiuojama pagal šių gamintojų ir importuotojų bei dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamų transporto priemonių skaičių, bus ne mažesnė kaip 10 procentų. Dėl to Organizacijų kontrolė bus paprastesnė ir efektyvesnė, nes nebus sąlygų nekontroliuojamam Organizacijų steigimuisi.

25. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 4 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 1 punktas ir papildoma ATĮ 2 straipsnio 36 dalies 2 punktu, siūloma nustatyti, kad alyvos gamintoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris Lietuvos Respublikos teritorijoje gamina ir tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais alyvą*. Sąvokos patikslinimas leis aiškiau suprasti, kas laikoma transporto priemonių gamintoju, o kas importuotoju, t. y. gamintojo sąvoka nesidubliuos su importuotojo sąvoka. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 1 punktas ir papildoma ATĮ 2 straipsnio 38 dalies 2 punktu, siūloma nustatyti, kad alyvos importuotoju laikomas *teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs savo veiklą asmuo, kuris iš kitos valstybės narės ar trečiosios šalies įveža ir tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais alyvą*. Patikslinus sąvokas bus aiškiau, kad ATĮ nustatytos pareigos, susijusios su alyvos atliekų tvarkymu, yra privalomos tik toms įmonėms, kurios alyvą tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais. Taip pat 6¹⁶ alyvos gamintojams ir importuotojams, kurie tik alyvą išveža iš Lietuvos Respublikos (eksportas arba tranzitas) neturės registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka, nes dėl jų veiklos nesusidaro alyvos atliekos Lietuvoje. Siūlomas teisinis reguliavimas sumažins administracinę naštą šiems alyvos gamintojams ir importuotojams.

26. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 17 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁷ straipsnio 1 dalies 2 punktas, siūloma aiškiau apibrėžti, kad alyvos gamintojai ir importuotojai turi pareigą teikti ne tik apskaitos, bet atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas, kurių teikimo tvarka nustatyta Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-290. Dėl to bus aiškiau verslo subjektams suprasti ATĮ nustatytas pareigas.

27. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁷ straipsnis (naujos redakcijos ATĮ 34⁷ straipsnis 1 dalies 5 punktas), siūloma nustatyti, kad alyvos gamintojai ir importuotojai turės vykdyti aplinkos ministro nustatytas alyvos atliekų tvarkymo užduotis, kurios šiuo metu deklaruotos Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 12 d. nutarimu Nr. 519, 285 punkte. Užduoties alyvos tvarkymui nustatymas, už kurios neįvykdymą būtų taikoma Administracinių nusižengimų kodekso 250 straipsnio 9 ar 10 dalyje numatyta bauda ir AAĮ 102 straipsnyje numatyta ekonominė sankcija, skatins alyvos gamintojus ir importuotojus organizuoti alyvos atliekų surinkimą ir tvarkymą. Užduoties alyvos atliekų tvarkymui nustatymas įgyvendins

¹⁶ 2023-01-05 GPAIS duomenys apie 2022 m. registruotus alyvos gamintojus ir importuotojus.

2018 m. rugsėjo 16 d. atlikto vertinimo „Alyvos atliekų tvarkymo užduočių alyvų gamintojams ir importuotojams nustatymo ir (ar) mokesstinės prievolės alyvų gamintojams ir importuotojams, kuri skatintų finansuoti alyvos atliekų surinkimą ir tolimesnį tvarkymą, įvedimo įvertinimas“ ataskaitoje¹⁷ pateiktą vieną iš priemonių, didinančių surenkamų ir tinkamai sutvarkomų alyvos atliekų kiekį. Atsižvelgiant į ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalį, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 19 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34¹² straipsnio 1 dalis, siūloma nustatyti, kad už alyvos atliekų tvarkymo užduočių įgyvendinimą alyvos gamintojų ir importuotojų, pasirinkusių kolektyvinį alyvos atliekų tvarkymo organizavimo būdą, atžvilgiu bus atsakinga Organizacija.

28. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 17 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34⁷ straipsnis (naujos redakcijos ATĮ 34⁷ straipsnis 4 dalis), siūloma nustatyti, kad alyvą Lietuvos Respublikos teritorijoje pagaminantiems ar įvežantiems į Lietuvos Respublikos teritoriją ir savoms reikmėms sunaudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams, nereikės aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apie alyvos atliekų keliamą pavojų aplinkai ir šių atliekų tvarkymo galimybes. Dėl to įmonėms sumažės finansinė ir administracinė našta.

29. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 12 straipsnio 4 dalimi, kuria ATĮ 34² straipsnis papildomas 6 dalimi, 13 straipsniu, kuriuo ATĮ 34³ straipsnis papildomas 5 dalimi, 15 straipsniu, kuriuo ATĮ 34⁵ straipsnis papildomas 4 dalimi ir 34⁵ straipsnis dėstomas nauja redakcija, 16 straipsnio 2 dalimi, kuria ATĮ 34⁶ straipsnis papildomas 3 dalimi, 19 straipsnio 3 dalimi, kuria ATĮ 34¹² straipsnis papildomas 4 dalimi, 20 straipsniu, kuriuo ATĮ 34¹³ straipsnis papildomas 4 dalimi, 23 straipsnio 2 dalimi, kuria ATĮ 34¹⁶ straipsnis papildomas 4 dalimi, 24 straipsniu, kuriuo ATĮ 34¹⁷ straipsnis papildomas 3 dalimi, 26 straipsnio 2 dalimi, kuria ATĮ 34¹⁹ straipsnis papildomas 4 dalimi, 26 straipsnio 3 dalimi, kuria ATĮ 34¹⁹ straipsnis dėstomas nauja redakcija, 27 straipsnio 2 dalimi, kuria ATĮ 34²⁰ straipsnis papildomas 4 dalimi, PPATĮ 3 straipsnio 3 dalimi, kuriuo keičiama PPATĮ 7 straipsnio 7 dalis, siūloma aiškiai reglamentuoti, kad individualiai pareigas vykdančios gamintojai, importuotojai ir kolektyviai gamintojų, importuotojų pareigas vykdančios Organizacijos turi sudaryti sutartis dėl gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo su šių gaminių ir pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčiais teisę išrašyti atliekų tvarkytojais. Taip būtų išvengta galimo piktnaudžiavimo sudarant sutartis dėl gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo su asociacija, kuri vienija atliekų tvarkytojus, kurie neturi teisės išrašyti gaminių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus.

30. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 18 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 34⁸ straipsnio 2 dalis, siūloma nustatyti, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministras ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras turėtų teisinį pagrindą bendrame teisės akte nustatyti registravimosi į transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių sąrašą tvarką.

31. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 19 straipsnio 2 dalimi, kuriuo pakeičiama ATĮ 34¹² straipsnio 2 dalis, siūloma prie žodžių „tiektas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“ įrašyti žodžius „verslo tikslais“, kad atitiktų ATĮ 2 straipsnio 64 dalyje nurodytą sąvoką „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“.

32. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 21 straipsniu, kuriuo pakeičiama ATĮ 34¹⁴ straipsnio 1 dalis, siūloma prie žodžių „teikiantiems Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“ įrašyti žodžius „verslo tikslais“, kad atitiktų ATĮ 2 straipsnio 64 dalyje nurodytą sąvoką „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais“.

33. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 1 dalies 5 punktas, siūloma aiškiau apibrėžti, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir importuotojai turi pareigą teikti ne tik apskaitos, bet atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas, kurių teikimo tvarka nustatyta Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-290. Dėl to bus aiškiau verslo subjektams suprasti ATĮ nustatytas pareigas.

34. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 4 dalimi, kuriuo pakeičiama ATĮ 34¹⁸ straipsnio 5 dalis, siūloma pakeisti žodį „paėmimas“ į žodį „surinkimas“, nes pastarasis apibrėžtas ATĮ 2 straipsnio 14 dalyje ir apima žodį „paėmimas“.

¹⁷ https://am.lrv.lt/uploads/am/documents/files/atliekos/studijos-ataskaitos/Alyvos_galutine%20ataskaita%2009_26_g.pdf

35. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 2 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34¹⁸ straipsnio 2 dalis, siūloma nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymas turi būti organizuojamas tik kolektyviai. Tikėtina, kad sumažės apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo kaštai apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams, individualiai organizuojantiems apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą, nes bus didesnės galimybės sutarti dėl mažesnių atliekų tvarkymo kainų. Tikėtina, kad sumažės finansinė našta kolektyviai padangų atliekų tvarkymo organizavimą vykdančioms gamintojams ir importuotojams, nes bus užtikrintas visų gamintojų ir importuotojų dalyvavimas sutvarkant padangų atliekas, surinktas autoservisuose ir pas padangų platintojus. Bus paprastesnė ir efektyvesnė kontrolė dėl apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir importuotojų pareigų vykdymo. Bus daugiau investuojama į visuomenės švietimą ir informavimą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais, nes ATĮ 34²² straipsnio 10 dalyje nustatyta pareiga skirti ne mažiau kaip 3 procentus gautų pajamų visuomenės švietimui ir informavimui atliekų tvarkymo klausimais numatyta tik Organizacijoms.

36. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, kuriuo pakeičiamas ATĮ 34¹⁹ straipsnis (naujos redakcijos 34¹⁹ straipsnio 1 dalis), siūloma nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai privalės kiekvienais metais iki gruodžio 1 dienos pavesti Organizacijai organizuoti atitinkamo apmokestinamojo gaminio atliekų tvarkymą ateinančiais kalendoriniais metais ir kad, gamintojai ir (ar) importuotojai, pavedę savo pareigas vykdyti vienai Organizacijai, negalės pavesti savo pareigų vykdymo kitai Organizacijai einamųjų kalendorinių metų laikotarpiu. Taip bus užtikrintas efektyvesnis apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymas, nes bus užtikrintas tikslus Organizacijos užimamos rinkos dalies paskaičiavimas (pagal Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589, 12 punktą rinkos dalys skaičiuojamos vieną kartą), pagal kurį bus organizuojamas transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančiose įmonėse surinktų padangų atliekų išvežimas ir sutvarkymas, taip pat bus galima tiksliai patikrinti, ar Organizacijos užimama rinkos dalis atitinka licencijai gauti nustatytą 10 procentų ribą.

37. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, kuriuo pakeičiamas ATĮ 34¹⁹ straipsnis (naujos redakcijos 34¹⁹ straipsnio 2 dalis) ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 33 straipsnio 2 dalimi, kuriuo pakeičiamas 34²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punktą, siūloma nustatyti, kad visų arba dalies apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymui organizuoti Organizacija galės būti steigiama, jei apmokestinamųjų gaminių (visų arba dalies) atliekų tvarkymo organizavimą jai paves Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiantys atitinkamus apmokestinamuosius gaminius gamintojai ir (ar) importuotojai, kurių bendra užimama rinkos dalis, kuri Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka apskaičiuojama pagal šių gamintojų ir importuotojų, ir dalyvių deklaruotą ataskaitiniu laikotarpiu Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais tiekiamų padangų kiekį, yra ne mažesnė kaip 10 procentų. Dėl to Organizacijų kontrolė bus paprastesnė ir efektyvesnė, nes nebus sąlygų nekontroliuojamam Organizacijų steigimuisi.

38. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, kuriuo pakeičiamas ATĮ 34¹⁹ straipsnis (naujos redakcijos 34¹⁹ straipsnio 3 dalis), ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 31 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas 34²⁶ straipsnio 1 dalies 7 punktą, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 33 straipsnio 2 dalimi, kuriuo pakeičiamas 34²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punktą, siūloma nustatyti, kad visų arba dalies apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymui organizuoti Organizacija galės būti steigiama ir galės vykdyti veiklą, jei Organizacija turės banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį, įrodančią, kad apmokestinamųjų gaminių atliekų (kurios gali susidaryti per 3 mėnesius, naudojant jos dalyvių ir (ar) jai organizuoti apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą pavedusių gamintojų ir (ar) importuotojų tiekus Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslai apmokestinamuosius gaminius) tvarkymas bus finansuojamas. Dėl to bus užtikrintas apmokestinamųjų gaminių atliekų sutvarkymas Organizacijos veiklos nutraukimo, įskaitant bankrotą, atveju.

39. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 28 straipsniu, kuriuo pakeičiamos ATĮ 34²² straipsnio 3 ir 8 dalys, siūloma nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojas ar importuotojas tuo pačiu

laikotarpiu galėtų dalies apmokestinamųjų gaminių pareigas pavesti vienai, dalies kitai Organizacijai, t. y. būtų numatyta galimybė tuo pačiu laikotarpiu pasirinkti atitinkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą skirtingose Organizacijose, nes pagal ATĮ 34²⁴ straipsnį licencijos gali būti išduodamos visų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymui organizuoti arba apmokestinamųjų gaminių (baterijų ir akumuliatorių) atliekų tvarkymui organizuoti, arba apmokestinamųjų gaminių (padangų) atliekų tvarkymui organizuoti. Dėl to būtų sudaryta galimybė apmokestinamųjų gaminių gamintojui ir importuotojui tuo pačiu metu pasirinkti finansiškai naudingiausią atitinkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą organizuojančią Organizaciją. Apmokestinamųjų gaminių gamintojams sumažėtų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo kaštai.

40. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 8 dalimi, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnis 12 dalimi, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁹ straipsnis, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 27 straipsnio 3 dalimi, kuria panaikinamas ATĮ 34²⁰ straipsnis, atsisakant prievolės padangų gamintojams ir importuotojams bei jų Organizacijoms sudaryti sutartis su savivaldybėmis (arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratoriumi, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą), t. y. regioniniais atliekų tvarkymo centrais, dėl padangų atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo DGAS aikštelėse ir šių aikštelių eksploataavimo dalinio finansavimo, siūloma nustatyti, kad savivaldybė arba komunalinių atliekų tvarkymo sistemos administratorius, kuriam pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, arba DGAS aikštelių administratorius privalo:

1) užtikrinti, kad savivaldybės įrengtos DGAS aikštelės priimtų nemokamai iš gyventojų buityje susidarančias padangų, kurios nepriskiriamos apmokestinamiesiems gaminiams, atliekas ir šias atliekas sutvarkytų;

2) užtikrinti, kad savivaldybės įrengtos DGAS aikštelės priimtų motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas, imant už tai mokestį ir už šias lėšas atliekas sutvarkytų. Šių padangų atliekų priėmimo įkainius nustato savivaldybė

Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos aiškiai apibrėš kas, kiek bei kokias padangų atliekas galės pristatyti į DGAS aikšteles. Gamintojų ir (ar) importuotojų pareiga organizuoti ir finansuoti padangų atliekų tvarkymą bus taikoma padangų atliekomis, surinktomis autoservisuose ir padangų platinimo vietose, gamintojų ir (ar) importuotojų sukurtoje padangų atliekų surinkimo infrastruktūroje. Gamintojai ir (ar) importuotojo neturės pareigos organizuoti ir finansuoti DGAS aikštelėse surinktų padangų atliekų tvarkymo. Mokamas motociklų ir lengvųjų automobilių padangų priėmimas DGAS aikštelėse paskatins gyventojus padangas įsigyti iš legalių pardavėjų bei keisti padangas legaliuose autoservisuose, nes jiems ATĮ nustato prievolę priimti nemokamai padangų atliekas. Bus skatinamas padangų atliekų surinkimas autoservisuose ir padangų platinimo vietose. Motociklų bei lengvųjų automobilių padangų atliekų priėmimo įkainių nustatymo teisė bus suteikiama savivaldybėms, o ne regioniniams atliekų tvarkymo centrams, nes pagal ATĮ 25 straipsnį savivaldybė atsakinga už šiukšlių ir atliekų, kurių turėtojo nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, tvarkymą, t. y. savivaldybė, atsižvelgdama į jos savivaldybės teritorijoje esančių šeimininkų padangų atliekų kiekį, turėtų nustatyti tokį šių padangų atliekų priėmimo įkainį, kad padangų atliekų turėtojas nebūtų skatinamas atsikratyti šių padangų atliekomis gamtoje.

41. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁸ straipsnio 4 dalies 1 punktas, siūloma nustatyti, kad padangų platintojai, nereikalaudami papildomai sumokėti, privalo priimti kliento atiduodamas padangų atliekas tuo atveju, jeigu jo perkamų padangų vienetų skaičius yra lygus arba didesnis už atiduodamų padangų atliekų vienetų skaičių ir perkamų padangų rūšis atitinka atiduodamų padangų atliekų rūšį, ir kad padangų platintojai priimtų padangas ne tik pirkimo metu, bet ir po pirkimo, t. y. klientui pasikeitus padangas. Dėl to bus aiškiau padangų platintojams ir visuomenei, kokias padangas, kiek padangų ir kada galima priduoti nemokamai.

42. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 4 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 7 dalis, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 6 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34¹⁸ straipsnio 8 dalis, siūloma nustatyti, kad transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančios įmonės privalės priimti nemokamai ne tik iš fizinių asmenų, bet ir juridinių asmenų (klientų) techninės priežiūros ir remonto metu susidariusias apmokestinamųjų gaminių

atliekas ir iš transporto priemonių (ne tik iš lengvųjų automobilių, bet ir lengvųjų krovininių automobilių bei triračių motorinių transporto priemonių, išskyrus trirates motorines transporto priemones su simetriškai išdėstytais ratais) išimtas naudotas dalis. Taip pat siūloma aiškiai nustatyti transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančioms įmonėms turėti laikinojo laikymo vietas transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto veiklos metu susidariusių apmokestinamųjų gaminių atliekoms iki šių atliekų perdavimo tokias atliekas turinčiam teisę tvarkyti atliekų tvarkytojams, nes šioms įmonėms yra prievolė nemokamai iš klientų priimti apmokestinamųjų gaminių atliekas. Siūlomas teisinis reguliavimas leis užtikrinti transporto priemonių remonto metu susidariusių atliekų (padangų, filtrų, amortizatorių ir kitų dalių) tinkamą sutvarkymą. Tiesioginis reikalavimo įrašymas turėti atskirą apmokestinamųjų gaminių atliekų laikymo zoną užtikrins, kad šia veikla galės užsiimti tik įmonės, kurios užtikrins tinkamą apmokestinamųjų gaminių atliekų sutvarkymą.

43. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 5 dalimi, kuria pakeičiama ATĮ 34¹⁸ straipsnio 7 dalis, siūloma aiškiai nustatyti, kad mokesčio už aplinkos teršimą apmokestinamųjų gaminių atliekomis sumokėjimas už nevykdytą apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduotį neatleidžia apmokestinamųjų gaminių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ nustatytų pareigų vykdymo. Taip pat siūloma aiškiai nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymas neatleidžia apmokestinamųjų gaminių (išskyrus padangas) gamintojų ir importuotojų nuo pareigos surinkti apmokestinamųjų gaminių (išskyrus padangas) atliekas iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių, o padangų gamintojų ir importuotojų nuo pareigos surinkti padangų atliekas iš transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančių įmonių, padangų platinimo vietų. Dėl to bus aiškiau apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir importuotojams apie jiems priklausančias vykdyti pareigas. Bus užtikrintas transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto paslaugas teikiančiose įmonėse, padangų platinimo vietose susidariusių atliekų sutvarkymas.

44. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 11 dalimi, kuria ATĮ 34¹⁸ straipsnis papildomas 15 dalimi, siūloma nustatyti, kad apmokestinamųjų gaminių importuotojas, įregistravęs savo veiklą kitoje valstybėje, privalėtų paskirti Lietuvos Respublikoje savo veiklą įregistravusį juridinį ar fizinį asmenį įgaliojantį atstovu, atsakingu už ATĮ nustatytų pareigų vykdymą Lietuvos Respublikoje. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos užtikrins, kad apmokestinamųjų gaminių importuotojas, kuris yra trečiosios šalies įmonė, registruota pridėtinės vertės mokesčio mokėtoju per paskirtą Lietuvos Respublikoje esantį fiskalinį agentą, tačiau nėra registruota Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre, neturi Lietuvos Respublikoje fizinės buveinės, vykdytų ATĮ nustatytas pareigas.

45. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 10 dalimi, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnis 14 dalimi, siūloma nustatyti, kad naudotų padangų restauruotojas, kuris Lietuvos Respublikoje restauruoja Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais jau tiktas naudotas padangas ir jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, neturi prievolės vykdyti ATĮ nustatytas pareigas padangų gamintojams ir importuotojams, t. y. sumažės administracinė ir finansinė našta naudotų padangų restauruotojams.

46. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 9 dalimi, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnis 13 dalimi, siūloma nustatyti, kad apmokestinamuosius gaminius Lietuvos Respublikos teritorijoje pagaminantiems ar įvežantiems į Lietuvos Respublikos teritoriją ir savoms reikmėms sunaudojantiems gamintojams ir (ar) importuotojams nereikės aplinkos ministro nustatyta tvarka šviesti ir informuoti visuomenę apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo klausimais. Dėl to įmonėms sumažės finansinė ir administracinė našta.

47. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 28 straipsnio 3 dalimi, kuria ATĮ 34²² straipsnis papildomas 9¹ dalimi, siūloma numatyti pareigą Organizacijoms sudaryti galimybę visuotiniam Organizacijos narių susirinkime dalyvauti ir balsuoti visiems joms pareigų vykdymą pavedusiems gamintojams ir importuotojams, kurie to pageidauja. Taip būtų užtikrintas didesnis gamintojų ir importuotojų įsitraukimas į kolektyvų atliekų tvarkymo organizavimą, didesnė atsakomybė priimant sprendimus, kaip vykdomos ATĮ ir PPATĮ gamintojams ir importuotojams nustatytos pareigos.

48. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 31 straipsnio 1 ir 2 dalimis, kuriomis keičiama ATĮ 34²⁶ straipsnio 1 dalies 2 punktą ir straipsnis papildomas 2¹ punktu, siūloma gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimą, dalyvavimą organizuojant tokių atliekų tvarkymą savivaldybių organizuojamose komunalinių atliekų tvarkymo sistemose ir Vyriausybės ar aplinkos ministro nustatytų gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo užduočių įvykdymą laikyti atskiromis licencijuojamos veiklos sąlygomis.

49. Atsižvelgus į minėtoje Specialių tyrimų tarnybos korupcijos prevencijos ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 33 straipsniu, kuriuo keičiamas ATĮ 34²⁸ straipsnio 1 dalies 3 punktą, siūloma atsisakyti nuostatų, numatančių, kad už pareigų, kurios nepriskirtos licencijuojamos veiklos sąlygoms, nesilaikymą Organizacija gali būti įspėta apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą. Vietoj įspėjimo apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą siūloma taikyti AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnyje numatytas baudas.

50. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 34 straipsniu, kuriuo keičiamas ATĮ 34³⁰ straipsnis, ir PPATĮ pakeitimo projekto 4 straipsniu, kuriuo 7¹ straipsnio 2 dalis papildoma 3 punktu, siūloma numatyti išimtis, kad pareiga registruotis GPAIS ir vykdyti kitas gamintojams, importuotojams nustatytas pareigas netaikomos įmonėms, kurios Lietuvos teritorijoje pagamina ar į Lietuvos teritoriją įveža (importuoja) ir perleidžia valstybės institucijoms gaminius (elektros ir elektroninę įrangą, baterijas ir akumuliatorius, apmokestinamuosius gaminius (išskyrus baterijas ir akumuliatorius), transporto priemones, alyvą), kurie skirti naudoti Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsaugai ir krašto gynybai.

51. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 35–41 straipsniais siekiama sumažinti savivaldybių (arba savivaldybių įsteigtų juridinių asmenų, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą) administracinę naštą, kuri atsiranda dėl šiuo metu įtvirtinto teisinio reguliavimo, susijusio su tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, viešose vietose randamų atliekų ir šiukšlių, drėgnųjų servetėlių bei oro balionėlių, kurių sudėtyje yra plastiko, viešose vietose randamų šiukšlių tvarkymo finansavimu. Siūloma nustatyti, kad gamintojai ir (ar) importuotojai ATĮ nustatytą finansavimo pareigą privalo vykdyti kiekvienais metais, pervesdami už praėjusius kalendorinius metus lėšas, kurių apskaičiavimo, sumokėjimo ir paskirstymo tvarką nustato aplinkos ministras. Nustatydamas tokią tvarką, aplinkos ministras įpareigojamas užtikrinti, kad gamintojai ir (ar) importuotojai savivaldybių (ar jų vardu) teikiamų paslaugų, susijusių su šiukšlių ir atliekų tvarkymu, išlaidas kompensuotų neviršydami išlaidų, būtinų ekonomiškai efektyviai teikti tokias paslaugas, o lėšos būtų apskaičiuojamos ir paskirstomos skaidriai. Siūloma nustatyti, kad referenciniai skaičiai būtų nustatomi aplinkos ministro įsakymu trejų metų laikotarpiui iki einamojo laikotarpio pirmų kalendorinių metų liepos 1 d. Apibrėžiami referencinių skaičių nustatymo pagrindai, t. y. numatoma, kad referencinių skaičių nustatymas turi remtis reprezentatyvių tyrimų, kurių išlaidas turi padengti gamintojai ir importuotojai, duomenimis. Atsižvelgiant į ATĮ projektu nustatomą gamintojų ir (ar) importuotojų finansavimo prievolės įvykdymo būdą (sumokant finansinius įnašus pagal daugiametes fiksuotas sumas), siūloma panaikinti ATĮ nuostatas, numatančias pareigą kiekvienais kalendoriniais metais iki vasario 1 d. gamintojams ir (ar) importuotojams su savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, atsakingais už komunalinių atliekų tvarkymą) sudaryti sutartis dėl šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo, taip pat sutartis dėl atliekų, išmestų į viešas surinkimo sistemas, surinkimo, vežimo ir apdorojimo finansavimo. Panaikinus numatytą prievolę sudaryti sutartis su savivaldybėmis (jų įsteigtais juridiniais asmenimis), panaikinamos ir ATĮ nuostatos, kuriomis buvo reglamentuota gamintojų ir (ar) importuotojų galimybė veikti kolektyviai – steigti Organizacijas, kurios būtų atsakingos už tokios finansavimo prievolės vykdymą (sutarčių sudarymą). Atitinkamai siūloma panaikinti ir ATĮ numatytas atskiras licencijų rūšis tokioms organizacijoms: 1) tabako gaminių su filtrais ir filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų ir šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimo organizavimo licenciją; 2) drėgnųjų servetėlių ir oro balionėlių šiukšlių išrinkimo ir tvarkymo finansavimo organizavimo licenciją. Siūlomu reguliavimu gamintojai ir (ar) importuotojai patys bus atsakingi už jiems paskaičiuotų pagal nustatytą tvarką finansavimo lėšų sumokėjimą pagal patvirtintą tvarką.

52. Siekiant teisinio aiškumo, PPATĮ pakeitimo projekto 1 straipsniu, kuriuo keičiamos PPATĮ 2 straipsnio 19 ir 24 dalys, siūloma patikslinti terminų „pakuočių sunaudojimas savoms reikmėms“ ir „tiekimas Lietuvos Respublikos vidaus rinkai“ apibrėžtis.

53. PPATĮ pakeitimo projekto 3 straipsnio 2 dalimi, kuria PPATĮ 7 straipsnio 5 dalis papildoma 4 punktu, ir 7 straipsniu, kuriuo PPATĮ papildomas 10¹ straipsniu, siūloma numatyti teisę Pakuočių organizacijai diegti AAP prekinių pakuočių atliekų atskiro tvarkymo sistemą. Taip būtų sudaromos prielaidos surinkti švarių perdirbti tinkamų žaliavų.

54. PPATĮ pakeitimo projekto 2 straipsnio 2 dalimi, kuriuo keičiama PPATĮ 7 straipsnio 3 dalis, siūloma aiškiai nustatyti, kad mokesčio už aplinkos teršimą sumokėjimas už nevykdytą pakuočių atliekų tvarkymo užduotį neatleidžia gamintojo ir importuotojo nuo PPATĮ gamintojams ir importuotojams nustatytų pareigų vykdymo. Mokestis už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis – ekonominė priemonė, taikoma už neįvykdytas Vyriausybės nustatytas pakuočių atliekų tvarkymo užduotis. Neatsižvelgiant į tai, ar deklaruotas ir sumokėtas mokestis už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis, gamintojams ir importuotojams, kurie nevykdo pareigos organizuoti pakuočių atliekų tvarkymą, būtų taikoma atsakomybė (bauda) pagal Aplinkos apsaugos įstatymo 108 straipsnį.

55. Siekiant teisinio aiškumo, PPATĮ pakeitimo projekto 6 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiama PPATĮ 10 straipsnio 1 dalis, siūloma patikslinti per kiek laiko gamintojai ir importuotojai gali pareigų vykdymą einamaisiais metais pavesti kitai Pakuočių organizacijai, kai buvo sustabdytas ar panaikintas licencijos galiojimas Pakuočių organizacijos, kuriai jie buvo pavedę pareigų vykdymą einamaisiais metais: analogiškai, kaip numatyta naujai veiklą pradėjusiems gamintojams ir importuotojams – per vieną mėnesį nuo dienos, kai panaikinamas Pakuočių organizacijos, kuriai jie buvo pavedę pareigų vykdymą einamaisiais metais, licencijos galiojimas.

56. Siekiant teisinio aiškumo, PPATĮ pakeitimo projekto 6 straipsnio 3 dalimi, kuria PPATĮ 10 straipsnis papildomas nauja 5² dalimi, siūloma numatyti, kad naujos Pakuočių organizacijos garanto suma apskaičiuojama remiantis esamų Pakuočių organizacijų pateiktų garantų duomenų vidurkiu ir naujos Organizacijos planuojama užimti rinkos dalimi.

57. PPATĮ pakeitimo projekto 6 straipsnio 5 dalimi, kuria keičiama PPATĮ 10 straipsnio 6 dalis, siūloma numatyti teisę, o ne pareigą Pakuočių organizacijoms sudaryti kontrolės tarybą, siekiant išvengti situacijų, kad, pvz., pakuočių atliekų tvarkytojų asociacijoms atsisakius į kontrolės tarybą savo atstovus, kontrolės taryba negalėtų veikti, o Pakuočių organizacija neproporcingai būtų laikoma nevykdanti PPATĮ numatytos pareigos sudaryti kontrolės tarybą. Taip pat siūloma atsisakyti nuostatų, kad į organizacijos inicijuojamą kontrolės tarybą skiriamas ir Aplinkos ministerijos atstovas ir taip nebedubliuoti valstybinės aplinkos apsaugos kontrolės funkcijų.

58. Siekiant, kad Pakuočių organizacijų sudaromų kontrolės tarybų veikla būtų atviresnė ir skaidresnė, PPATĮ pakeitimo projekto 6 straipsnio 8 ir 9 dalimis, kuriomis PPATĮ 10 straipsnis papildomas 13 ir 14 dalimis, siūloma numatyti pareigą, kad kontrolės taryba (ir jos nariai) turi pranešti Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūrai apie kontrolės metu nustatytus galimus teisės aktų reikalavimų nesilaikymo atvejus, pareigą kasmet Pakuočių organizacijos interneto svetainėje paskelbti apibendrintą informaciją apie sutartinių įsipareigojimų kontrolės rezultatus.

59. Siekiant stiprinti Pakuočių organizacijų vykdomą sutartinių įsipareigojimų kontrolę, PPATĮ pakeitimo projekto 6 straipsnio 7 dalimi, kuria PPATĮ 10 straipsnis papildomas 12 dalimi, siūloma numatyti teisę Pakuočių organizacijoms atlikti atliekų tvarkytojų, su kuriais turi sutartis dėl pakuočių atliekų tvarkymo, patikrinimus siekiant įsitikinti atliekų tvarkytojų nurodytos informacijos apie surenkamą komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų kiekį teisingumu.

60. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsnio 1 dalimi siūloma atsisakyti MATĮ 2 straipsnio 6 dalies, atsižvelgiant į tai, kad sąvoka „kombinuotoji pakuotė“ apibrėžta PPATĮ 2 straipsnio 6¹ dalyje. Be to, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis ATĮ 2 straipsnio 67 dalies ir 34³¹ straipsnio nuostatomis, į Turinčių teisę išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus tvarkytojų sąrašą įrašomi pakuočių atliekų tvarkytojai, kurie išveža perdirbti pakuočių atliekas į valstybes nares, t. y. į kitas Europos Sąjungos valstybes nares ar Europos ekonominės erdvės valstybes, siekiant teisinio aiškumo, atitinkamai siūloma patikslinti MATĮ 2

straipsnio 12 dalyje apibrėžto termino „perdirbamoji pakuotė“ dalį (MATĮ 2 straipsnio 12 dalies 2 punktą), naudojant terminą „valstybės narės“ vietoj termino „Europos Sąjungos valstybės narės“.

61. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 4 straipsnio 1 ir 2 dalimis, kuriomis MATĮ 6 straipsnis papildomas 7¹ ir 7² dalimi, siūloma numatyti lengvata, kad nuo mokesčio už aplinkos teršimą atleidžiami gamintojai ir (ar) importuotojai, kurie mokestiniu laikotarpiu organizavo ir finansavo vienkartinių pakuočių, kurioms netaikoma užstato už vienkartinę pakuotės sistema, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekų tvarkymą būdami visų apmokestinamųjų gaminių, padangų ar pakuočių organizacijos nariais ar pavedimo davėjais. Taip būtų sudarytos sąlygos pareigą organizuoti ir finansuoti pakuočių, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekų tvarkymą kolektyviai vykdančioms gamintojams ir (ar) importuotojams netaikyti sankcijų, jei visų apmokestinamųjų gaminių, padangų ar pakuočių organizacijai, kuriai jie pavedė vykdyti minėtas pareigas, nepavyktų įvykdyti Vyriausybės nustatytų pakuočių, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekų tvarkymo užduočių. Kadangi MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsniu, kuriuo keičiama MATĮ 5 straipsnio 3 dalis, siūloma mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekomis mokėtoja laikyti visų apmokestinamųjų gaminių, padangų ar pakuočių organizaciją, kuriai gamintojai ir (ar) importuotojai pavedė organizuoti vienkartinių pakuočių, padangų, autotransporto priemonių amortizatorių ar vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrų, jų dalių ar komponentų atliekų tvarkymą, todėl visų apmokestinamųjų gaminių, padangų ar pakuočių organizacija teiktų mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis deklaraciją už visus savo narius ir pavedimo davėjus. Tad neįvykdžius Vyriausybės nustatytų apmokestinamųjų gaminių, pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, mokestį už aplinkos teršimą turėtų sumokėti visų apmokestinamųjų gaminių, padangų ar pakuočių organizacija.

62. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 5 straipsniu, kuriuo keičiama MATĮ 7 straipsnio 8 dalis, siūloma numatyti, kad apskaičiuojant mokesčio už aplinkos teršimą indeksavimo koeficientą, lyginamos mokestinių metų spalio mėnesio kainos su praėjusių metų spalio kainomis, apskaičiuotas indeksavimo koeficientas taikomas nuo ateinančių mokestinių metų pradžios. Tai padėtų objektyviau įvertinti metinį vartotojų kainų pokytį. Be to, mokesčio mokėtojai nepasibaigus mokestiniam metams sužinotų indeksavimo koeficientą ir galėtų operatyviau įvertinti, kokia, tikėtina, bus mokėtina mokesčio suma.

63. Siekiant teisinio aiškumo, MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsniu, kuriuo keičiami MATĮ 9 straipsnio 3 dalies 5 ir 6 punktai, siūloma aiškiai reglamentuoti, jog mokesčio už aplinkos teršimą pakuočių atliekomis lengvata vienkartinę pripildytas pakuotes Lietuvos rinkai tiekiantys gamintojai ir importuotojai gali pasinaudoti turėdami galiojančius dokumentus, patvirtinančius Vyriausybės nustatytos pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduoties įvykdymą.

64. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 6 straipsnio 4 dalimi, kuria MATĮ 9 straipsnis papildomas nauju 3 dalies 7 punktu, siūloma numatyti, kad nuo 2025 m. vienkartinių neperdirbamųjų pakuočių atveju mokestis apskaičiuojamas už visą tiekimą Lietuvos rinkai kiekį. Vertinant tai, kad nuo 2025 m. vienkartinėms pakuotėms nustatytos tik perdirbimo užduotys, vienkartinę neperdirbamąsias pakuotes Lietuvos rinkai tiekiantiems gamintojams ir importuotojams mokėtina mokesčio suma neturėtų būti mažinama proporcingai įvykdytai naudojimui užduoties daliai, neperdirbamųjų pakuočių atliekas panaudojus energijai gauti.

65. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo pakeičiama MATĮ 4 straipsnio 2 dalis ir kuriuo MATĮ 4 straipsnis papildomas 8 dalimi, siūloma išplėsti padangų gamintojo ir importuotojo atsakomybės principo taikymą, nustatant, kad ATĮ nustatytas padangų gamintojams ir importuotojams pareigas vykdytų transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, (548 įmonės¹⁸) bei komplektinių ratų gamintojai bei importuotojai. Tikimasi, kad sumažės

¹⁸ Aplinkos ministerijos duomenys pagal info.lt skelbiamus duomenis.

finansinė našta padangų gamintojams ir importuotojams, tiekiantiems vidaus rinkai padangas, neįveikiantis į kito gaminio sudėtį, taip pat sumažės nesutvarkytų padangų atliekų kiekiai.

66. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 7 straipsniu, kuriuo keičiamas MATĮ 3 priedas, siūloma dvi padangų kategorijas sujungti į vieną, nes padangų atliekų tvarkymą organizuojančių 3 iš 4 organizacijų (VŠĮ „Padangų importuotojų organizacija“, Gamintojų ir importuotojų asociacija ir Autogamintojų ir importuotojų asociacija), kurių užimama rinkos dalis yra 60,20 proc.¹⁹, nuomone krovinių padangų atliekų tvarkymo užduočių negalima įvykdyti dėl šių priežasčių:

1) Lietuvos logistikos įmonės dažniausiai veža krovinis Europos Sąjungos viduje, o ne Lietuvoje. Todėl susidaro situacija, kad naujos sunkvežimių padangos perkamos Lietuvoje, vilkikai išvažiuoja dirbti į Europos Sąjungą ir padangoms susidėvėjus jos nėra gražinamos į Lietuvą.

2) Kai kurios įmonės perka krovines padangas Lietuvoje ir jas perparduoda kitose valstybėse narėse, t. y. Lietuvoje nesusidaro šių padangų atliekos.

Esant krovinių padangų atliekų trūkimui, yra rizika, kad atliekų perdirbėjai nekontroliuojamai kels krovinių padangų atliekų perdirbimo kainas, remiantis tuo, kad trūksta tam tikrų atliekų, taip pat yra rizika nelegaliam krovinių padangų atliekų importui.

Stambias padangas priskyrus prie motociklų ir lengvųjų automobilių padangų kategorijos, atsakingiems stambių (ypač krovinių) padangų gamintojams ir importuotojams bus sudarytos sąlygos pasiekti padangų atliekų tvarkymo užduotį, nes jų trūkstamą kiekį galės padengti kitų padangų atliekomis (ypač lengvųjų automobilių padangų atliekomis, kurių šiuo metu yra perteklius).

Atsižvelgiant į tai, kad sujungiamos dvi padangų kategorijos su skirtingais mokesčio tarifais, siūloma nustatyti tokį mokesčio tarifą, kuris skatintų įmones laiku ir tinkamai sutvarkyti padangų atliekas, t. y. užtikrintų padangų atliekų mažinimą ir perdirbimą, ir kuo mažiau mokėti mokesčio už aplinkos teršimą gaminių atliekomis. Siūloma nustatyti 540 Eur/t mokesčio tarifo dydį, kuris atitiktų padangų atliekų tvarkymo kaštų santykį 1 : 4,5, naudotą nustatant dabar galiojančius tarifus. Skirtumai tarp padangų atliekų sutvarkymo kaštų 2022 m. pagal padangų rūšis nėra dideli, todėl mokesčio dydžio tarifą siūloma skaičiuoti pagal didžiausią padangų atliekų tvarkymo kainą (120 Eur/t):

Padangos rūšis	Padangų atliekų sutvarkymo kaina, Eur už toną be PVM, 2022 m.		
	VŠĮ „Padangų importuotojų organizacija“ ²⁰	Autogamintojų ir importuotojų asociacija ²¹	Gamintojų ir importuotojų asociacija ²²
Motociklų	95	106	106
Lengvųjų automobilių	95	106	106
Autobusų	95	114	114
Krovinių automobilių	95	114	114
Žemės ūkio paskirties	120	114	114
Miško ūkio paskirties	120	114	114
Orlaivių	120	114	114
Statybos paskirties	120	114	114
Pramonės paskirties	120	114	114

67. MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 4 straipsnio 3 dalimi, kuria panaikinamas MATĮ 6 straipsnio 8 dalies 1 punktą, ir MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 8 straipsniu, kuriuo MATĮ papildomas 8 priedu, siūloma nuo 2024 m. sausio 1 d. nustatyti sąvartynų operatoriams mokesčio už fosfogipso atliekų šalinimą nepavojingų atliekų sąvartyne tarifo dydį – 1 eurą už toną. AB „Lifosa“,

¹⁹ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/atliekos/gamintoju-ir-importuotoju-uzimamos-rinkos-dalys/gamintoju-ir-importuotoju-bei-ju-organizaciju-uzimamos-padangu-rinkos-dalys>.

²⁰ VŠĮ „Padangų importuotojų organizacija“ 2022 m. kovo 7 d. el. paštu pateikti duomenys.

²¹ <https://agia.lt/narystes-kainos/>

²² <http://gia.lt/gamintojams-ir-importuotojams/skaiciuokle/>

veikiant pilnu pajėgumu ir tęsiant fosfogipso šalinimą sąvartyne, mokestis už aplinkos teršimą siektų 2,5 milijonus eurų per metus.

68. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 11 straipsnio 1 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹ straipsnio 27 punktą, ir ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 35 straipsniu, kuriuo pakeičiama 34³¹ straipsnio 1 dalis, siūloma įtvirtinti reikalavimą visiems elektros ir elektroninės įrangos rinkos dalyviams atsižvelgiant į vykdomą EEĮ atliekų tvarkymo veiklą ir tvarkomų EEĮ rūšis turėti atitinkamą (-us) Europos standartą (-us) dėl EEĮ surinkimo, gabenimo, tvarkymo ir pakartotinio naudojimo standartams sertifikata, išduotą sertifikavimo įstaigos, akredituotos pagal ISO /IEC 17065 reikalavimus. Turint standartą ir norint išrašyti gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus, įmonėms nebereikės įsirašyti į Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančius dokumentus turinčių teisę išrašyti atliekų tvarkytojų sąrašą, tuo sumažės administracinė našta verslui.

69. ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 12 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34² straipsnio 4 dalies 1 punktą, papildoma, kad gamintojų ir importuotojų sutartyse su visomis savivaldybėmis (arba savivaldybių įsteigtais juridiniais asmenimis, kuriems pavesta administruoti komunalinių atliekų tvarkymo sistemą ir (arba) didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles) dėl buitinių elektros ir elektroninės įrangos atliekų surinkimo savivaldybių įrengtose didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelėse finansavimo ir šių aikštelių eksploatavimo dalinio finansavimo, būtų aiškiai apibrėžta, kad šiose aikštelėse surinktų elektros ir elektroninės įrangos atliekų perdavimo Organizacijai pagal jos užimamą rinkos dalį tvarka.

70. ATĮ pakeitimo įstatymo 11 straipsnio 2 dalimi, kuria papildomas ATĮ 34¹ straipsnis 28 dalimi, nustatant ribojančias gamintojų ir importuotojų galimybes metų eigoje keisti organizaciją, kadangi tokiu atveju problematišku tampa banko garanto sumos suformavimo klausimas, atitinkamai ir apsunkinamas kitų pareigų vykdymas (pvz., biudžeto švietimo vykdymui apskaičiavimo, atliekų sutvarkymą patvirtinančių dokumentų išdavimo ir kiti klausimai).

71. ATĮ pakeitimo įstatymo 29 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiamas ATĮ 34²⁴ straipsnio 6 punktą, patikslinant pasikeitusius pavadinimus dėl gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo licencijų rūšių.

72. ATĮ pakeitimo įstatymo 32 straipsniu, kuriuo keičiamas ATĮ 34²⁷ straipsnis, nustatant, kad licencija gali būti keičiama ir pasikeitus Europos Sąjungos ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktams. t. y. licencijos turinys turi atitikti reglamentuojančių gaminių ir pakuočių atliekų tvarkymo organizavimo teisės aktų nuostatas.

73. ATĮ pakeitimo įstatymo 22 straipsnio 2 dalimi, kuria keičiama ATĮ 34¹⁵ straipsnio 17 dalis, nustatant, kad mokesčio už aplinkos teršimą baterijų ir akumuliatorių atliekomis sumokėjimas neatleidžia baterijų ir akumuliatorių gamintojo ir importuotojo nuo ATĮ nustatytų pareigų.

74. ATĮ pakeitimo įstatymo 22 straipsnio 1 dalimi, kuria keičiamas ATĮ 34¹⁵ straipsnio 1 dalies 4 punktą, nustatant, kad baterijų ir akumuliatorių atliekų perdirbimo efektyvumas būtų nustatomas aplinkos ministro tvarka, kad pasikeitus rodikliams, būtų efektyvesnis jų perkėlimas iš Europos Sąjungos teisės aktų į nacionalinius teisės aktus.

75. ATĮ pakeitimo įstatymo 33 straipsnio 3 dalimi, kuria papildomas 34²⁸ straipsnis 7 dalimi, nustatant, kad įspėjimas apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą ir (ar) sprendimas sustabdyti licencijos galiojimą, priimtas dėl to, kad Organizacija neįvykdė Vyriausybės nustatytų elektros ir elektroninės įrangos atliekų tvarkymo užduočių, galėtų būti panaikinamas jei ji pateikia įrodymus, kad aplinkos ministro nustatyta tvarka buvo pervestos banko garantijos ar laidavimo draudimo sutarties lėšos. Jeigu Organizacija neįvykdė Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių, galėtų būti panaikinamas jei ji pateikia įrodymus, kad kompensavo savo pavedimo davėjams nuostolius, šiems sumokėjus mokestį už aplinkos teršimą gaminių ar pakuočių atliekomis dėl neįvykdytų Vyriausybės nustatytų gaminių ar pakuočių atliekų tvarkymo užduočių. Įvedamas aiškumas dėl įspėjimo panaikinimo.

76. AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu, kuriuo keičiama AAĮ 102 straipsnio 3 dalis, siūloma aiškiai nustatyti, kad ATĮ numatytos pareigos sudaryti rašytinės formos sutartis nevykdymas užtraukia baudą nuo šešių tūkstančių iki keturiolikos tūkstančių eurų.

77. AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo AAĮ papildomas 102¹ straipsniu, siūloma už ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 14 straipsnio 5 dalyje, kuria keičiama ATĮ 34⁴ straipsnio 8 dalis, ENTP naudotojams nustatyta reikalavimų sudaryti rašytinės formos sutartis su transporto priemonių gamintojų ir (ar) importuotojų organizacijomis nesilaikymą numatyti baudas nuo dviejų tūkstančių iki keturiolikos tūkstančių eurų (už pakartotinius pažeidimus baudos nuo keturiolikos tūkstančių iki dvidešimt trijų tūkstančių eurų).

78. Atsižvelgus į minėtoje Specialių tyrimų tarnybos korupcijos prevencijos ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, AAĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsniu, kuriuo AAĮ papildomas 102² straipsniu, siūloma už ATĮ 34²² straipsnio 6, 7, 9, 9¹, 10, 11 dalyse Organizacijoms nustatyta reikalavimų nesilaikymą numatyti baudas nuo aštuonių šimtų penkiasdešimt iki dešimties tūkstančių eurų (už pakartotinius pažeidimus baudos nuo tūkstančio aštuonių šimtų iki dvidešimt dviejų tūkstančių eurų).

79. ATĮ Nr. XIV-407 pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo keičiama ATĮ Nr. XIV-407 33 straipsnio 2 dalis, siūloma nustatyti, kad pareiga užtikrinti biologiškai skaidžių atliekų rūšiavimo galimybes ir priemones turėtų įsigaliooti 2023 m. gruodžio 31 d. (kaip numatyta Direktyvoje 2008/98).

80. ANK pakeitimo įstatymo projekto 1 straipsniu, kuriuo keičiamos ANK 250 straipsnio 9 ir 11 dalys, siūloma nustatyti, kad bauda būtų skiriama ne už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą, kurios šiuo metu dar nėra nustatytos, bet už Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatytą alyvos atliekų tvarkymo užduočių neįvykdymą.

81. ANK pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo keičiamos ANK 255 straipsnio 6 ir 7 dalys, siūloma nustatyti, kad bauda būtų skiriama ne už Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą, kurios šiuo metu dar nėra nustatytos, bet už Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatytą eksploatuoti netinkamą transporto priemonių tvarkymo užduočių neįvykdymą.

82. Kiti įstatymų pakeitimų projektuose numatyti pakeitimai – techninio ir (ar) redakcinio pobūdžio.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant Įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Poveikis atitinkamai sričiai (aplinkai ir klimato kaitai): priėmus ATĮ, PPATĮ ir MATĮ pakeitimus tikėtinas teigiamas poveikis:

1. padangų atliekų tvarkymo sektoriui, nes ATĮ ir MATĮ pakeitimų projektais siūloma į padangų atliekų tvarkymo sistemą įtraukti daugiau dalyvių, kuriems būtų taikomos padangų gamintojams ir (ar) importuotojams ATĮ nustatytos pareigos: transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, ir komplektinių ratų gamintojus ir (ar) importuotojus. Siekiant užtikrinti efektyvią kontrolę ir visų padangų gamintojų ir (ar) importuotojų, kuriems ATĮ yra nustatyta pareiga, įtraukimą į padangų atliekų tvarkymo sistemą, siūloma atsisakyti apmokestinamųjų gaminių, įskaitant padangas, atliekų tvarkymo organizavimo individualiai, jį vykdant tik per Organizacijas. Siūloma suteikti teisę stambių padangų (krovinių automobilių, žemės ūkio, miško ūkio, orlaivių, statybos ir pramonės paskirties transporto priemonių padangų ir kitų padangų, sveriančių daugiau kaip 3 kg) gamintojams ir (ar) importuotojams tvarkyti motociklų ir lengvųjų automobilių padangų atliekas. Šie teisinio reglamentavimo pokyčiai sudarys prielaidas surinkti ir sutvarkyti daugiau padangų atliekų, kas sumažins aplinkos taršą padangų atliekomis;

2. alyvos atliekų tvarkymo sektoriui, nes ATĮ pakeitimo projektu siūloma nustatyti alyvos atliekų tvarkymo kiekybinę užduotį, t. y. bus surinkta ir sutvarkyta daugiau alyvos atliekų;

3. ENTP tvarkymo sektoriui, nes ATĮ pakeitimo projektu siūloma nustatyti ENTP tvarkymo kokybinę užduotį, t. y. bus tinkamai sutvarkytos visose ENTP tvarkymo įmonėse susidarančios neigiamą rinkos vertę turinčios ar neturinčios rinkos vertės transporto priemonių dalys;

4. pakuočių atliekų tvarkymo sistemai, nes pagal PPATĮ pakeitimo projekte numatytą siūlymą Pakuočių organizacijų sudarytai kontrolės tarybai (ir jos nariams) pranešant Aplinkos apsaugos

departamentui prie Aplinkos ministerijos ir Aplinkos apsaugos agentūrai apie šios tarybos vykdytos kontrolės metu nustatytus galimus teisės aktų reikalavimų nesilaikymo atvejus, skaidresnė bus pakuočių atliekų tvarkymo sistema. Be to, Pakuočių organizacijoms savo interneto svetainėse skelbiant apibendrintą informaciją apie kontrolės tarybų vykdytos sutartinių įsipareigojimų kontrolės rezultatus, viešesne taps tokių kontrolės tarybų veikla. O įdiegus atskirą AAP prekių pakuočių atliekų tvarkymo sistemą, bus surenkama daugiau perdirbti tinkamų pakuočių atliekų;

5. sumažės fosfogipso atliekų šalinimo apimtys.

Neigiamų pasekmių priėmus AAI, ANK pakeitimų projektus nenumatoma.

Poveikis valstybės finansams:

1. Priėmus ATĮ pakeitimus sumažės finansinė našta valstybės institucijoms, kurios Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamina ar įveža į Lietuvos Respublikos teritoriją alyvą, transporto priemonės, apmokestinamuosius gaminius, siekiant šiuos gaminius panaudoti Lietuvos Respublikos pagrindinių saugumo interesų apsaugai ir krašto gynybai, nes joms nereikės dalyvauti šių gaminių atliekų tvarkymo organizavime.

2. Priėmus MATĮ pakeitimus (padidinus mokesčio tarifą padangoms ir nustatius mokesčių fosfogipso atliekų šalinimui) neigiamo poveikio valstybės finansams nenumatoma. Mokesčio už aplinkos teršimą paskirtis ne fiskalinė, o aplinkosauginė, todėl jo tikslas – ne kuo daugiau surinkti lėšų, bet paskatinti padangų gamintojus ir (ar) importuotojus sutvarkyti kuo daugiau atliekų.

3. Neigiamų pasekmių priėmus PPATĮ, AAI, ANK pakeitimų projektus nenumatoma.

Poveikis administracinei naštai:

Priėmus ATĮ pakeitimus administracinė našta sumažės:

1. alyvos gamintojams ir (ar) importuotojams, kurie vykdo tik alyvos išvežimą iš Lietuvos Respublikos, t. y. eksportą ar tranzitą, nes nereikės registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka GPAIS, nes dėl jų veiklos nesusidaro alyvos atliekos Lietuvoje;

2. alyvos gamintojams ir (ar) importuotojams, kurie Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamina ar įveža į Lietuvos Respublikos teritoriją alyvą ir ją sunaudoja savo reikmėms, nes nereikės kas ketvirtį teikti informacijos apie vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemones;

3. apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir (ar) importuotojams, kurie Lietuvos Respublikos teritorijoje pagamina ar įveža į Lietuvos Respublikos teritoriją apmokestinamuosius gaminius ir juos sunaudoja savo reikmėms, nes nereikės kas ketvirtį teikti informacijos apie vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemones;

4. transporto priemonių gamintojams, kurie vykdo tik transporto priemonių išvežimą iš Lietuvos Respublikos, t. y. eksportą, nes nereikės registruotis aplinkos ministro nustatyta tvarka GPAIS;

5. naudotų padangų restauravimą Lietuvos Respublikoje vykdančioms ūkio subjektams, nes nereikės teikti ketvirčio suvestinės apie organizuotą atliekų tvarkymą ir vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemones;

6. savo reikmėms nedidelius kiekius alyvos, vidaus degimo variklių degalų, įsiurbiamo oro arba tepalų filtrus, jų dalis ar komponentus, autotransporto priemonių amortizatorius ir padangas įvežančioms į Lietuvos Respublikos teritoriją ar pagaminančioms Lietuvos Respublikos teritorijoje įmonėms, nes joms nebūtų taikomos ATĮ nustatytos apmokestinamųjų gaminių gamintojų ir (ar) importuotojų pareigos;

7. ne profesinę atliekų vežimo veiklą (vežant atliekas nereguliariai) vykdančioms įmonėms, nes jos neturės prievolės registruotis ATVR;

8. asmenims dirbantiems įmonėse, kurios eksploatuoja sąvartynus, surenka, veža, apdoroja pavojingąsias atliekas, degina atliekas, ir turintiems atitinkamą aplinkos ministro patvirtintą profesinę kvalifikaciją, nes šiems asmenims nebus prievolės turėti Pažymėjimą;

9. atliekų apdorojimo veiklą vykdančioms įmonėms, atitinkančioms aplinkos ministro nustatytus kriterijus dėl išimties turėti taršos ar TIPK leidimus atliekų apdorojimui, nes sumažės

administracinė ir finansinė našta, susijusi su paraiškos taršos ar TIPK leidimui gauti pateikimu ir šių leidimų pakeitimu.

Priėmus ATĮ pakeitimus administracinė našta padidės:

1. transporto priemonių gamintojų ir (ar) importuotojų Organizacijoms, nes joms kas metus reikės pateikti dokumentus, įrodančius sutarties sudarymą su visais ENTP tvarkytojais.

2. visų ar atitinkamų apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) Organizacijoms, nes joms kas metus reikės pateikti banko garantiją ar laidavimo draudimo sutartį.

Priėmus MATĮ pakeitimus administracinė našta padidės:

1. transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo ir importuotojo atsakomybės principas, bei komplektinių ratų gamintojams ir (ar) importuotojams, kurie transporto priemonės, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, ir komplektinius ratus tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, nes turės vykdyti ATĮ nustatytas padangų gamintojams ir importuotojams pareigas (GPAIS registruotis, tvarkyti apskaitą, teikti ketvirčio suvestines apie organizuotą padangų atliekų tvarkymą ir vykdytas visuomenės švietimo ir informavimo priemones bei teikti apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitas) bei teikti mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijas;

2. fosfogipso atliekų šalinimą vykdančioms asmenims, nes atsiras prievolė teikti mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijas;

3. apmokestinamųjų gaminių Organizacijoms, nes atsiras prievolė teikti mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijas.

Priėmus MATĮ pakeitimus administracinė našta sumažės:

1. padangų gamintojams ir (ar) importuotojams, kurie jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, nes, sudarant padangų sąrašą ir pildant padangų apskaitos žurnalą, duomenis reikės suvesti ne pagal 2 padangų kategorijas, o pagal 1 padangų kategoriją;

2. apmokestinamųjų gaminių (išskyrus baterijas ir akumulatorius) gamintojams ir (ar) importuotojams, nes jiems nebus prievolės teikti mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijas.

Neigiamų pasekmių priėmus PPATĮ, AAĮ, ANK pakeitimų projektus nenumatoma.

Priėmus ATĮ ir MATĮ pakeitimus, administracinė našta ir prisitaikymo prie reguliavimo našta ūkio subjektams per vienerius kalendorinius metus sumažės apie 55 tūkst. Eur.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priėmus ATĮ, MATĮ, PPATĮ, ANK ir AAĮ pakeitimų projektuose siūlomus pakeitimus, neigiamų pasekmių korupcijai ir kriminogeninei situacijai neturėtų būti.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

MATĮ pakeitimo įstatymo projekto 2 straipsniu, kuriuo pakeičiama MATĮ 4 straipsnio 2 dalis ir kuriuo papildomas MTĮ 4 straipsnis 8 dalimi, nustačius prievolę transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, bei komplektinių ratų gamintojams ir (ar) importuotojams vykdyti ATĮ nustatytas pareigas padangų gamintojams ir importuotojams, bus sudarytos vienodos konkurencinės sąlygos padangų verslui, nes dėl transporto priemonių, kurioms netaikomas gamintojo atsakomybės principas, ir komplektinių ratų gamintojų ir (ar) importuotojų veiklos susidariusių padangų atliekų tvarkymo nereikės organizuoti tik padangų kaip atskirų gaminių gamintojams ir importuotojams.

ATĮ pakeitimo įstatymo 4 straipsniu sudaromos išimtys nustatytus kriterijus atitinkantiems ūkio subjektams vykdyti veiklą be papildomų reikalavimų – atliekų vežėjų registracijos ATVR.

ATĮ pakeitimo įstatymo 6 straipsniu sudaromos išimtys dėl Pažymėjimo turėjimo ir asmenų, turinčių Pažymėjimą, kompetencijos tobulinimo, leis sumažinti finansines išlaidas siekiant gauti

Pažymėjimą (vienam asmeniui dalyvavimas mokymuose Pažymėjimui gauti kainuoja apie 150 Eur.), ar tobulinant asmenų, turinčių Pažymėjimą, kompetenciją (pagal dabar galiojančias ATĮ nuostatas, asmenys, turintys Pažymėjimą, kompetenciją turi tobulinti kas trejus metus).

ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 25 straipsnio 11 dalimi, kuria papildomas ATĮ 34¹⁸ straipsnis 15 dalimi, atleidus naudotų padangų restauruotojus, kurie Lietuvos Respublikoje restauruoja Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais jau tiekias naudotas padangas ir jas tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais, nuo pareigos organizuoti padangų atliekų tvarkymą ir šviesti bei informuoti visuomenę padangų atliekų tvarkymo klausimais, tikėtina paskatins naudotų padangų restauravimo verslą ir sumažins padangų atliekų susidarymą.

ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 26 straipsnio 3 dalimi, kuria pakeičiamas ATĮ 34¹⁹ straipsnis (naujos redakcijos ATĮ 34¹⁹ straipsnio 1 dalis), ATĮ pakeitimo įstatymo projekto 28 straipsnio 1 ir 2 dalimis, kuriomis pakeičiamos ATĮ 34²² straipsnio 3 ir 8 dalys, nustačius, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojas ir (ar) importuotojas tuo pačiu laikotarpiu galės dalies apmokestinamųjų gaminių pareigas pavesti vienai, dalies kitai Organizacijai, t. y. būtų numatyta galimybė tuo pačiu laikotarpiu pasirinkti atitinkamų apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą skirtingose Organizacijose, tikėtina, kad apmokestinamųjų gaminių gamintojams ir (ar) importuotojams sumažės apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo kaštai.

PPATĮ, AAĮ ir ANK pakeitimo projektai verslo sąlygoms ir jo plėtrai įtakos neturės.

8. Ar įstatymų pakeitimų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams

ATĮ, MATĮ, PPATĮ, ANK ir AAĮ pakeitimų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus AAĮ, ATĮ, PPATĮ, ANK ir MATĮ pakeitimų projektus, nereikės priimti ar keisti teisės aktų.

10. Ar Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o Įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

11. Ar Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos atitinka Europos Sąjungos dokumentams ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai.

12. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus ATĮ ir MATĮ pakeitimų projektus, reikės keisti:

1. Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymą Nr. D1-291 „Dėl Gamintojų ir importuotojų registravimo taisyklių patvirtinimo“, 1 ir 5 punktus, nustatant, kad GPAIS turės registruotis tik tie alyvos, transporto priemonių ir apmokestinamųjų gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai, kurie juos tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

2. Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklės,

patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2009 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. D1-290 „Dėl Gaminių apskaitos ir atliekų tvarkymo organizavimo veikos ataskaitų teikimo taisyklių patvirtinimo“, nustatant, kad alyvos, transporto priemonių ir apmokestinamųjų gaminių apskaitą turės vykdyti šių gaminių gamintojai ir (ar) importuotojai, kurie juos tiekia Lietuvos Respublikos vidaus rinkai verslo tikslais.

3. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 24 d. nutarimu Nr. 1168 „Dėl Gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduočių patvirtinimo“ patvirtintas gaminių ir pakuočių atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis, sujungiant dvi padangų kategorijas į vieną.

4. Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymu Nr. D1-589 „Dėl Gamintojų ir importuotojų, kurie Lietuvos Respublikos vidaus rinkai tiekia elektros ir elektroninę įrangą, pakuotes, padangas, užimamos rinkos dalies nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, atsisakant 9 punkto dėl užimamos rinkos dalies skaičiavimo individualiai padangų atliekų tvarkymą organizuojantiems padangų gamintojams ir importuotojams bei papildant nuostatomis dėl transporto priemonių gamintojų ir importuotojų Organizacijos užimamos rinkos dalies skaičiavimo tvarkos.

5. Mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijos FR0523 ir formos ir mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijos FR0524 formos pildymo taisyklių 1 priedą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gruodžio 8 d. įsakymu Nr. VA-61/D1-658 „Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą deklaracijų FR0521, FR0522, FR0523 ir FR0524 formų ir jų pildymo taisyklių patvirtinimo“, patikslinat padangų kategorijas ir papildant nauja deklaracijos forma dėl šalinamų fosfogipso atliekų.

6. Mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą pakuočių atliekomis apskaičiavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2021 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. D1-143 „Dėl Mokesčio už aplinkos teršimą ir nuslėptą taršą apskaičiavimo už 2021 ir vėlesnius metus tvarkos aprašų patvirtinimo“.

7. Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. D1-359 „Dėl Gaminių ir (ar) pakuočių atliekų sutvarkymą įrodančių dokumentų išrašymo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatant, kad už DGAS aikštelėse surinktų padangų atliekų sutvarkymą nebūtų išrašomi padangų atliekų sutvarkymą įrodantys dokumentai, bei patikslinant nuostatas, susijusias su individualaus ENTP ir apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymo organizavimo būdo atsisakymu.

8. Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. D1-259 „Dėl Taršos leidimų išdavimo, pakeitimo ir galiojimo panaikinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatant išimtis dėl leidimų turėjimo.

9. Atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarką, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 12 d. įsakymą Nr. D1-588 „Dėl atliekų tvarkymo specialistų mokymo ir kompetencijos tobulinimo tvarkos patvirtinimo ir mokymo įstaigų mokymo programų vertinimo komisijos sudarymo“, patikslinant pagal pakeistas ATĮ nuostatas.

10. Gamintojų ir importuotojų organizacijos veiklos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. sausio 30 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Gamintojų ir importuotojų organizacijos veiklos organizavimo plano, finansavimo schemos ir švietimo programos rengimo, derinimo ir ataskaitų bei informacijos apie jų vykdymą teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatant transporto priemonių gamintojų ir importuotojų Organizacijoms pareigą teikti informaciją apie sudarytas sutartis su ENTP tvarkytojais.

11. Atliekų tvarkymo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, nustatant kriterijus, kuriais vadovaujantis pripažįstama, kad atliekų surinkimas ir (ar) vežimas nėra šių įmonių profesinė veikla.

12. Gamintojų ir importuotojų organizacijoms išduodamų dokumentų, įrodančių, kad elektros ir elektroninės įrangos, alyvos, baterijų ir akumuliatorių atliekų ar eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymas bus finansuojamas, sudarymo ir vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. D1-576 „Dėl Gamintojų ir importuotojų organizacijoms išduodamų dokumentų, įrodančių, kad elektros ir elektroninės įrangos, alyvos, baterijų ir akumuliatorių atliekų ar eksploatuoti netinkamų transporto priemonių tvarkymas bus finansuojamas, sudarymo ir vykdymo, lėšų, gautų pagal šias sutartis, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“, nustatant banko garantijos ar laidavimo draudimo sutarties dydžio apskaičiavimo tvarką apmokestinamųjų gaminių atliekų tvarkymą organizuojančioms organizacijoms.

Priėmus AAI, ANK pakeitimų projektus, parengti naujų teisės aktų, pakeisti galiojančių ar pripažinti juos netekusiais galios nereikės.

Priėmus ATĮ pakeitimus:

1. Aplinkos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministrai patvirtins profesinių kvalifikacijų, kurias turintiems asmenims suteikta teisė eksploatuoti sąvartynus, surinkti, vežti, apdoroti pavojingąsias atliekas, deginti atliekas. 2. Aplinkos ministras patvirtins kiekybines alyvos atliekų naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis (nuo 2024 m. – 38 proc., 2025 m. – 39 proc., nuo 2026 m. – 42 proc., 2027 m. – 45 proc.) bei kokybines ENTP pakartotinio naudojimo, naudojimo ir (ar) perdirbimo užduotis (nuo 2023 m. 95 proc. pakartotinio naudojimo ir naudojimo pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį užduotis ir 85 proc. pakartotinio naudojimo ir perdirbimo pagal vienos transporto priemonės vidutinį svorį užduotis).

3. Aplinkos ministras patvirtins lėšų, skirtų finansuoti tabako gaminių su filtrais ir (ar) filtrų, parduodamų naudoti kartu su tabako gaminiais, atliekų ir šiukšlių, drėgnų servetėlių ir oro balionėlių šiukšlių išrinkimo, surinkimo, vežimo, apdorojimo išlaidas, apskaičiavimo, mokėjimo ir paskirstymo tvarką.

4. Aplinkos ministras patvirtins referencinių skaičių nustatymo tvarką.

Priėmus PPATĮ pakeitimus, Aplinkos ministerija turės pakeisti:

1. Gamintojų ir importuotojų organizacijų banko garantijų ar laidavimo draudimo sutarčių, įrodančių, kad bus finansuojamas komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymas, sudarymo, pateikimo ir jų reikalavimų vykdymo, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2022 m. birželio 7 d. įsakymu Nr. D1-168 „Dėl Gamintojų ir importuotojų organizacijų banko garantijų ar laidavimo draudimo sutarčių, įrodančių, kad bus finansuojamas komunalinių atliekų sraute susidarančių pakuočių atliekų tvarkymas, sudarymo, pateikimo ir jų reikalavimų vykdymo, lėšų, gautų pagal šiuos dokumentus, kaupimo, naudojimo ir grąžinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

2. Organizacijų, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą nėra perkančiosios organizacijos, pirkimų tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. D1-563 „Dėl Organizacijų, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymą nėra perkančiosios organizacijos, pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Priėmus ATĮ, MATĮ, PPATĮ, ANK ir AAI pakeitimus, jo įgyvendinimas papildomų valstybės biudžeto asignavimų nepareikalaus.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
„alyva“, „transporto priemonė“, „atliekos“, „atliekų tvarkyba“, „aplinkos politika“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.
